

LEPA BESEDA
CIGANU — BOB
OB STENO!

Ostri ukrepi povračilo za nasilja!

Neizprosno povračilo bo
zadelo predvsem delo-
mrzne in brezposelne
Cigane

Tri dni po krvavem pre-
tepu na gasilski veselici v
Otočcu, ki so ga povzročili
prijani in nasilni Cigani iz
okolice Novega mesta, je
bil pri podpredsedniku ob-
činske skupščine v Novem
mestu, Avgustu Avbarju,
krajši posvet. Zbrani pred-
stavniki občinske skupšči-
ne, uprave za notranje za-
deve, milice, Centra za so-
cialno delo, medobčinskih
inspekcijских služb in druž-
beno političnih organiza-
cij so obsodili nasilja in
druga kazniva dejanja, ki
jih delajo Cigani in ki se
v zadnjem času tako hitro
množijo, ter predlagali
ostre ukrepe, s katerimi
bi brzdali predrzne, k pre-
brškemu nagnjene pripad-
nike ciganskega rodu v
okolici Novega mesta.

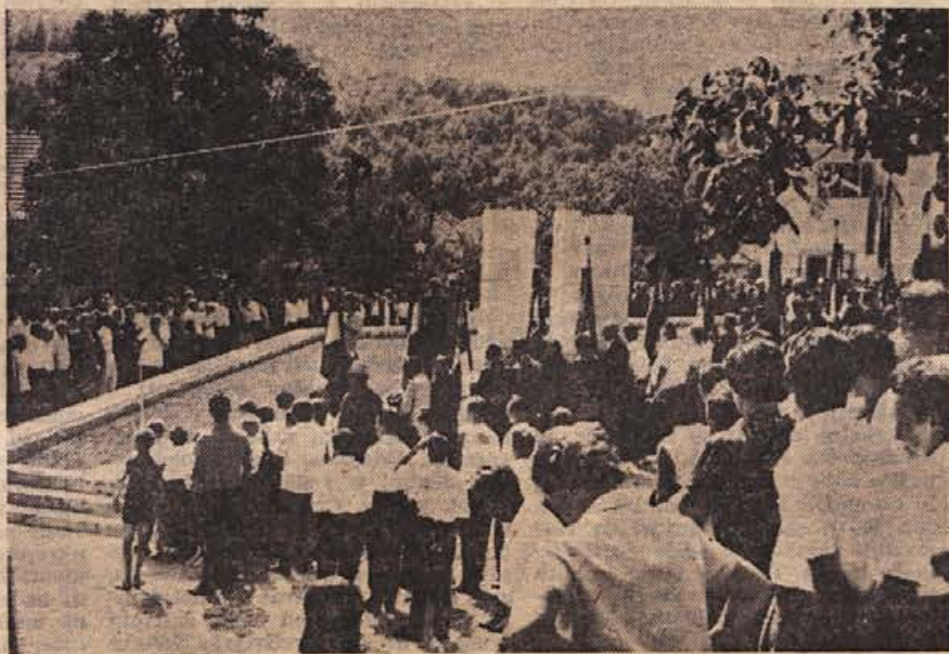
Statistični podatki povedo,
da se Cigani v letošnjem pr-
vem polletju v okolici
lastnosti, ropali, se pretepali
— večkrat do krvi, izsiljeva-
li in napadali občane in z
drugimi podobnimi dejanji
kršili postave. Veliko kazni-
vih dejanj so naredili oboro-
ženi s puškami, z brzostrel-
ko, revolverji in noži. Čeprav
ti podatki dovolj povedo o
nezaslišani predrznosti cigan-
skega prebivalstva, pa ne po-
vedo vsega; mnogo dejanj
sploh ni prijavljeno, ker se
ljudje bojijo maščevanja ci-
ganskih sosedov. O nasiljih
pripovedujejo občani na ob-
silih pri predstavnikih obči-
ne, kjer zahtevajo: »Rešite
nas Ciganov!«

Kazniva dejanja Ciganov so
se zlasti pomnožila, odkar je
spodnja meja za kazenski
pregon pomaknjena s 5.000
na 25.000 S din. Cigani se za-
vedajo, da je treba že veliko
nakrasti, da jih bo zateklo
preganjanje. Tako lahko kmetu
odnesejo 250 kg krompirja
(če je 1 kg 100 S din), pa so
še za las ubežali pregonu —
in zakonu!

Na posvetu so povedali, da
je stanje nevarno, da je z
nečim treba szejati samopa-
nost Ciganov. Ker ne gre več
z lepo besedo, z zgledi, s po-
močjo, kakršne drugi občani
skoroda ne poznajo — vse to
od Cigana odbije kot bob
od stene — je treba cigan-
skemu prebivalstvu zastaviti
nekoliko drugačno pot v civi-
lizacijo, kot velevalo teorije
in izkušnje drugih. Human,
miren način reševanja cigan-
skega vprašanja je obrabljen
in neuporaben, zahtevan je
strožji način v okviru zako-
nodaje.

Organi ki se ukvarjajo s
ciganskim vprašanjem v no-
vomeški občini, so pozvani,
da zahtevajo od Ciganov iz-
polnjevanje vseh dolžnosti
(ne le uživanje pravic!), ki
so naložene vsem občanom.
To pa naj ne bi bila enkrat-
na, marveč stalna naloga.

Napovedali so še več takih
pogovorov.

PRAZNIK GORJANSKEGA BATALJONA se je v nedeljo spremenil v praznik
vsega Podgorja: blizu 3000 ljudi je prišlo od blizu in daleč na proslavo ob
25-letnici ustanovitve Gorjanskega bataljona! Vrhpolje s sosodnimi vasi je do-
živelo slavo, kakršnega pod Gorjanci v tem predelu po vojni še ni bilo. — Na
sliki: nekdanji komandant bataljona tov. Franc Pirkovič-Cort je pravkar odkril
spomenik sredi vasi, ki bo večno pričal o ljubezni podgorjanskih ljudi do svobode,
resnice in domovine. (Foto: Tone Gošnik)

TREBNJE: kmalu črpalka tudi na drugi strani avtomobilske ceste

Trebanjska bencinska čr-
palka je v zelo kratkem ča-
su opravila obstoj, saj pro-
da že več goriva kot mar-
ketarja starejša in bolj zna-
na Petrolova črpalka. Zato
ni čudno, da so se pred ne-
kaj dnevi zglasili pri obči-
nski upravi predstavniki tega
podjetja in zahtevali, naj bi
čimprej uredili dokumenta-
cijo za gradnjo še ene čr-
palka na drugi strani ceste.
Po njihovem zagotovitvi bi
lahko začeli takoj graditi, ta-
ko da bi črpalka lahko za-
čela prodajati gorivo že pro-
ti koncu letošnjega leta.

Obiskovalci planinske kočice na Bohorju bodo imeli
odslej lep izlet k obnovljeni partizanski bolnišnici na
pol ure oddaljenem Travnem laz, kjer se je v soboto
zbralo na slovesnosti nekaj sto ljudi, borcev NOV in
ranjencev, ki so se nekoč tu zdravili. — Na sliki: ena
izmed prvih skupin nekdanjih ranjencev in borcev
NOV ter izletnikov, ki je 22. julija obiskala Travnj
laz in njegove čudovite hoste. (Foto: Mirko Vesel)

Svoboda drugih narodov je tudi naša svoboda!

Nedeljska vročina 23. jul-
ja zjutraj in dopoldne ni za-
držala doma skoraj 3000 ljudi,
da ne bi pohiteli v prijazno
Vrhpolje pod Gorjanci. Zdru-
ženji borci NOV iz občin
Krško in Novo mesto sta pri-
vabili v to zavedno partizan-
sko vas množico ljudstva od
blizu in daleč na proslavo 25.
obletnice ustanovitve Gorjan-
skega bataljona. Dobra orga-
nizacija (znova so se izkazali
naši izkušeni intendant, »za-
ledne službe«, propagandisti

in drugi) je veliko pripomo-
gla, da se je v nedeljo razvi-
lo v Vrhpolju pravcato ljud-
sko slavo, kakršnega smo bili
vsi veseli.

Okrašana vas je bila že od
ranih ur na nogah. Kmalu po
10. uri so ob svojih harmoni-
ke prikorakali na okrašeni
trg sredi vasi, kjer stoji novi
spomenik NOB, preživel borci
in borke Gorjanskega bata-
ljona z nekdanjimi koman-
danti, komandirji in komisar-
ji. Toplo jih je pozdravljalo
ljudstvo in strumno so se
zvrstili pred vaščini in šte-
vilnimi gosti. Slavje je začel
predsednik občinskega zdru-

ženja ZB Novo mesto Miloš
Jančič; med gosti je pozdra-
vil Staneta Blajaka, sekretar-
ja republiške zveze ZB NOV,
predstavnike občinskih skup-
ščin in političnih organizacij
občin Krško in Novo mesto
ter vse druge. Raport o stan-
ju v bataljonu je sprejel ne-
kdanji komandant bataljona
Franc Pirkovič-Cort, ki je na-
to tudi toplo pozdravil zbra-
ne borci, aktiviste in do-
mačine.

Tovariš Pirkovič je obudil
najprej spomine na usodni
leto 1941 in 1942, ko smo bili
postavljeni pred najtežjo pre-
izkušnjo v svoji tisoletni

Na vrata trka reorganizacija

Koliko je sindikat danes potreben delovnemu človeku?

Na nedavnem plenumu cen-
tralnega sveta Zveze sindika-

Socialno varstvo in stari zakoni

V Novem mestu se priprav-
ljajo na vsedolenjski posvet
o predpisih in zakonih s po-
dročja socialnega varstva.
Socialni delavci zatrjujejo,
da so primorani delati po de-
set do dvajset let starih za-
konih in predpisih in da ta-
ko delo gotovo ne more biti
učinkovito. Na dolenjskem
posvetu bodo socialni delavci
izmenjali misli o delu s svo-
jih področij ter oblikovali
stališča za ureditev zakonov
in predpisov.

Priprave na konferenco samouprav- ljavcev iz Spodnjega Posavja

V ponedeljek, 24. julija,
so se srečali v Brežicah
predsedniki občinskih sin-
dikalnih svetov iz Sevnice,
Krškega in Brežic. Posve-
tovali so se o možnostih
za skupno konferenco sa-
moupravljalcev v spod-

nov Jugoslavije v Beogradu,
je prišlo do polemike tam,
kjer bi se je najmanj nadeja-
li. Predsednik centralnega
sveta je namreč predlagal, da
bi ustanovili komisijo, ki bi
raziskala vsa vprašanja v de-
lu sindikatov, da bi potem
lahko sprožili širšo debato
o reorganizaciji in današnjih
nalogah sindikatov. Temu so
ugovarjali nekateri člani cen-
tralnega sveta, češ da je po-
vsem jasno, kaj in kako naj
danes sindikat dela, in da je
koristnejše, da se člani anga-
žirajo za uresničevanje sta-
lišč, ki so bila sprejeta na
Petem kongresu ZSJ pred
trema leti, kot pa da se izčr-
pavajo v razpravah o reorga-

zgodovini. Slovenski narod
naj bi bil izgubil s površja
zemlje — saj se ni hotel po-
koriti fašizmu, vendar pa se
ni zgodilo tako! Okupacija je
rodila vsejudoški upor proti
zavojevalcem. Komunistična
(Nadaljevanje na 5. str.)

Veseli zaključek na Peclju

V soboto, 29. julija, bodo
imeli zaključek elektrifikacije
naselja Peclj pod Zabuikov-
jem. Po dolgem prizadevanju
in iskanju pomoči vsepovsod
je elektrifikacijski odbor Pe-
clj je zbral sredstva — seve-
da ob veliki pomoči samih
prebivalcev — za elektrifi-
kacijo naselja, zato bo veselje
še toliko večje. V teh dneh
bodo delavci Elektro Celje,
PE Krško, montirali zadnje
števce v stanovanjske hiše in
priključili transformator.

Razprava se je začela

Kako naj v sedanjih pogo-
jih sindikati delajo, o tem še
(Nadaljevanje na 2. str.)

VREME
OD 27. JULIJA DO
6. AVGUSTA
Nekako od 30. julija
do 3. avgusta nestalno
s pogostimi padavinami
in ohlajitvami, v o-
stalem lepo vreme.
Dr. V. M.

Na vrata sindikatov trka reorganizacija

(Nadaljevanje s 1. str.)

razpravljajo na številnih sestankih sindikalnih podružnic, na skupščinah občinskih sindikalnih svetov in na konferencah samoupraviteljev. To dejstvo je sprejel tudi republiški svet sindikatov Slovenije in med 9.000 delavci organiziral anketo, v kateri je 42 odst. tako ali drugače izrazil svoje nezadovoljstvo z dosedanjo aktivnostjo sindikata.

Ta podatek vsekakor kaže tudi to, da sindikati ne delajo docela v skladu z zahtevami delavcev, razen drugega tudi zato, ker ni docela jasna vloga in mesto sindikata v samoupravnem sistemu. Za tako dinamično družbo, kot je naša, so tri leta (kolikor je minilo od zadnjega kongresa sindikatov) doba, ki lahko prinese, in v tem primeru je tudi prinesla, mnoge velike spremembe, mimo katerih tudi sindikat ne more.

Sindikati so potrebni!

Vse to je bilo upoštevano, ko je bila predlagana komisija. Med drugim je predlagatelj zaskrbelo tudi dejstvo, da se o sindikatu čedalje bolj razpravlja — zunaj sindikata. Premajhna učinkovitost sindikalnih organizacij je dobrodošla tistim, ki sindikata tudi doslej niso želeli. So primeri, da so nekatere delovne organizacije podvezle tudi praktične akcije, da se sindikat razpusti. Vzrokova je več, pravijo: delavci nimajo od sindikata nobene koristi, sindikalne podružnice so nedelavne in nimajo svojih stališč, delavcu sindikat ni potreben, ker ima svoje organe samoupravljanja in podobno.

S. Kraigher in S. Kavčič sprejela priorja pleterske kartuzije

V sredo, 19. julija, sta predsednik skupščine SR Slovenije Sergej Kraigher in predsednik slovenskega izvršnega sveta Stane Kavčič sprejela na vjudnostni obisk dosedanjega priorja kartuzije Pleterske dr. Josipa Edgarja Leopolda Lavova in novega priorja Janeza Drolca ter ostala z njima v daljšem razgovoru. Pomenika in sprejema sta se udeležila tudi predsednik komisije SRS za verska vprašanja Boris Kocijančič in tajnik komisije Franek Sladič.

Na Filološki fakulteti v Beogradu, na primer, je skupina profesorjev, med njimi so bili tudi znani člani ZK, sklenila, da je sindikat odveč in je v kolektivu izsilila celo referendum. Večina članov sindikata je mislila drugače kot pobudniki referenduma, toda ti tudi po porazu gotovo niso postali manj prepričani o potrebi, da se sindikat ukine. Sindikalna organizacija je v tem primeru zmagala, niso pa bili odstranjeni tisti, ki so hoteli zaustaviti njeno delo.

Delavcu je sindikat potreben, mora biti le malo drugačen, kot je sedaj — to je bistvo dosedanjih razpravljanj o vlogi in mestu sindikata danes. Nadaljnja razpravljanja, ki bodo gotovo zajela sindikalne organizacije od vrha do spodaj, bodo pokazala, kakšne so spremembe, ki jih hoče vnesti v svojo organizacijo delavski razred, toda že sedaj se je odkrilo nekaj značilnih stvari.

Zaščitna vloga sindikatov

Pri nas je namreč precej zanemarjena zaščitna vloga sindikatov. To je posledica dolgoletnega pojmovanja, da smo družba, ki jo vzpostavi delavski razred in da v taki socialistični družbi nimamo pred kom štiti delavca. Sodeč po dosedanjih razgovorih v sindikatu, in o sindikatih, je tako pojmovanje ocnjeno kot preuranjeno.

Zaščita delavca, ta tradicionalna vloga sindikata, mora v delu sindikalnih organizacij dobiti več veljave. Praksa najbolj priča, da je dovolj takih, pred katerimi je treba delavca zaščititi. Razen administracije in samovoljnih posameznikov potrebuje delavec včasih zaščito tudi pred njegovimi lastnimi organi samoupravljanja, ker se včasih polstovetijo z upravo in s posameznimi vodilnimi ljudmi. To nalogo bo sindikat nedvomno najbolje opravil, če bo skrbel za izpopolnjevanje sistema samoupravljanja in za dosledno delitev po delu. Obenem pa mora biti sindikat tudi organizacija, na katero se bo delavec ali ves kolektiv zmeraj lahko obrnil in ki ga bo zmeraj podprla in mu pomagala, da bo dosegel svoje pravice.

Očitki sindikatu

Sindikalne organizacije pa bodo seveda morale poskrbe-

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Številna ameriška mesta in države so zajeli hudi rasni nemiri, ki so že doslej zahtevali nekaj desetlin človeških življenj in na tisoče ranjenecov. Začelo se je v mestu Newark blizu New Yorka, kjer je nekaj dni divjala prava vojna med črnimi ter belo policijo in vojaki. Ko so v Newarku neredi zadušili, so z novo silo izbruhnili v Detroitu, od tam pa se razširili še v druga mesta: Toledo (država Ohio), Cambridge (država Maryland) in New York.

Trenutno je najhuje v Detroitu, mestu, ki ima že »tradicijo« rasnih neredov. V tem središču ameriške avtomobilske industrije, so bili hudi neredi leta 1943, ko je bilo ubito 37 ljudi. Po zadnjih poročilih je bilo v sedanjih nemirih ubitih že 23 o eb, več kot tisoč je ranjenih, oblasti pa so zaprele že preko 2000 črnecv. V mestu divja prava rasna vojna. Uvedli so policijsko uro, guverner države Michigan Romney je razglasil obsedeno stanje, 12.000 narodnih gardistov in policajev pa s tanki obkoljuje črnsko četrt.

Lokalne oblasti so zahtevale od predsednika Johnsona, naj v mesto pošlje 5000 zveznih vojakov, ki naj bi pomagali zadušiti nemire. Johnson je to zahtevo sprejel in 1500 zveznih vojakov je odšlo proti središču mesta. Tako se je po 24 letih prvič spet zgodilo, da zvezna armada pomaga pri zadušitvi črnskih demonstracij in nemirov.

Medtem ko nemiri v Detroitu in drugih mestih še trajajo in zato še ni mogoče orisati celotnega položaja, pa se vendar že ves svet sprašuje, kje in kakšni so vzroki dogodkov. Pravzaprav moramo reči, da se

ponovno sprašuje in daje že stare odgovore, saj tako rasni neredi, kot njihovi vzroki niso od večera, ampak so ena najstarejših in najhujših ran ameriške družbe.

Oglejmo si samo nekaj najbolj splošnih podatkov. Črnici sestavljajo okroglo deset odstotkov ameriškega prebivalstva. Živijo večinoma v velemestih v posebnih četrtih, kjer so na splošno življenjske razmere precej slabše kot v »belih«

Rasni problemi Amerike

delih mest. Od kongresa ZDA so že večkrat zahtevali, naj sprejme zakon o državnih subvencijah za najemnine in graditev stanovanj v črnskih četrtih velemest. Vendar kongres takšnega zakona ni hotel sprejeti. Odstotek črnecv med nezaposlenimi je veliko večji kot odstotek belcev. Črnici težje dobivajo službe. Zgovorni so tudi drugi podatki: po velemestih tretjina črnskih otrok živi v nesrečnih zakonih, med črnici je osemkrat več nezakonitih otrok kot med belci, četrtino črnskih družin preživljajo ženske itd., itd. Vse to dovolj jasno kaže, da so črni Američani v primerjavi svojimi belimi sodržavljanji v nenakopravnem položaju, da so državljanji »druge vrste«.

Razne ameriške vlade so že več-

krat obljubljale, da bodo skušale resno rešiti rasni problem v ZDA, ki je predvsem socialne narave. Toda lepih besedah niso sledila tudi enakovredna dejanja. Tudi sedanja Johnsonova vlada je izrekla nič koliko obljub, toda dokaj manj je zares storila. Pri tem ne gre samo za pomanjkanje dobre volje, ampak tudi za to, da ZDA trošijo ogromne vsote denarja za vojno v Vietnamu in zaradi ogromnih vojaških izdatkov so hudo prikrajšani vsi načrti za gospodarske in socialne ukrepe, ki naj bi izboljšali položaj najrevnejših slojev v ZDA. In med najrevnejšimi sloji so prav črnici.

Obljube, ki že dolga leta ostajajo v zraku, seveda ne morejo zadovoljiti črnecv. Ti počasi prihajajo do spoznanja, da se ni mogoče zanašati na besede »bele« vlade in da morajo več storiti tudi sami. Rezultat tega spoznanja je, da večji del črnskih organizacij postaja vse bolj radikalen in zahteva vse ostrejšo ukrepe v boju za državljansko enakopravnost. To ostrejšo usmeritev je izpričala zlasti konferenca »črne sile«, ki je bila te dni v Newarku, in katere se je udeležilo okrog tisoč črnskih voditeljev. Od vlade so zahtevali vrsto konkretnih ukrepov za izboljšanje položaja ameriških črnecv, sprejeli pa so tudi načelo, da imajo črnici »pravico do upora, kadar menijo, da so ogo-roženi in je to njim v prid«. Ostri-ni sklepov črnske konference v Newarku in hudi nemiri pričajo, da so temnopolti Američani že močno izgubili potrpljenje in da rasna ranasodobne Amerike postaja vse bolj boleča in nevarna.

Še sto brigadirjev v Mokronogu

V počastitev 25. obletnice ustanovitve Gubčeve brigade in za občinski praznik v Trebnju bo od 2. do 24. avgusta prišlo na pomoč pri graditvi vodovoda Martinja vas — Prelesje še kakih 100 mladincev in pionirjev. To bo že 4. brigada mladih prostovoljcev, ki bi radi dali svojemu kraju dobro pitno vodo, pomaga pa jim tudi mednarodna mladinska delovna skupina. V tretji mladinsko-pionirski brigadi, ki je na delu od 14. julija, pridno dela 40 pionirjev in mladincev. Svoji brigadi so dali ime po bratih Lončarjih, izmed katerih so 4 dali življenje za svobodo kot borci NOV. Požrtvovalno delo mladih brigadirjev, pri katerih dostikrat nadomešča telesno moč tudi navdušenje in neverjetna prizadevnost, se že pozna.

Elektrarna v Žužemberku?

Elektro Ljubljana in Turboinstitut iz Ljubljane se zavzemata za gradnjo hidroelektrarne manjše moči na jezu pod Žužemberkom. Z deli naj bi pričeli in jih končali še letos. Z novo elektrarno bodo povečali moč električne energije v Žužemberku.

Prav bi bilo, da bi požrtvovalnim mladincem in pionirjem iz Mokronoga ter drugih krajev v trebnjski občini pomagale tudi delovne organizacije na Dolenskem: brigada je brez sredstev, vse pa je treba kupiti. Razposlali so prošnje za pomoč v razna podjetja, vendar ni pravega odziva.

Pogoj za sprejem mladincev in pionirjev v 4. brigado je, da stanujejo doma, med-

tem ko imajo malico in kosilo v brigadi. Kdor se ne želi prijaviti, naj se se te dni zgleda v štabu brigade!

KRATKE Z RAZNIH STRANI

RUDARSKA NESREČA — V najbogatejšem rudniku zlata na svetu »Western Deep Levels« v Južnoafriški republiki, je zaradi zemeljskega useda prišlo do hude nesreče, ki je zahtevala 50 smrtnih žrtev, 49 rudarjev pa je bilo poškodovanih.

PAPEŽ V TURCIJI — Papež Pavel VI. je v torker prispel na dvodneveni obisk v Turčijo. To je po dvanajstih stoletjih prvič, da je poglavar rimske cerkve obiskal Istanbul, ki je bil nekoli središče pravoslavne cerkve. Papež se je v Turčiji pogovarjal o miru na Srednjem vzhodu, o zaščiti svetih krajev v Jeruzalemu in o združitvi katoliške in pravoslavne cerkve.

ZAPRTI BODO STO LET — Grški notranji minister Patakos je izjavil, da bodo politični zaporniki, ki so internirani na otoku Gyros, ostali tam tudi sto let, če ne bodo podpisali izjave, da se odrekajo vsakršni politični dejavnosti. Na tem pustem otoku v Egejskem morju je zdaj 2.650 zapornikov.

SUKARNO BO MORAL PROSTITI Dovoljenje — Fovelinik vojskega garnizona v Djakarti je povedal, da bo bivši indonezijski predsednik Sukarno odslej moral vsakokrat zaprositi za dovoljenje, če bo hotel priti v Djakarto. Bivši predsednik zdaj živi v svoji rezidenci v Bogorju, nedaleč od glavnega mesta.

TAKEO MIKI NA POLJSKEM — Japonski zunanji minister Takeo Miki je v torker dopotoval v Varšavo. Pred tem je bil pet dni na obisku v Moskvi, kjer se je pogovarjal z Gromikom in Kosiginom o gospodarskem in političnem sodelovanju med Japonsko in Sovjetsko zvezo.

ENAJSTKRATNI UMOR — Na Zahodni Javi v Indoneziji je v vlak nekaj vojak nenadoma začel streljati na potnike in jih enajst ubil, več pa ranil. Potem je skočil z vlaka in zbežal, vendar so ga prebivalci ujeli in izročili policiji.

IZGNALI SO DIPLOMATA — Albanske oblasti so izgnale iz države nekega bolgarskega diplomata. Obtožile so ga sresnih in provokatorskih klevet na račun albanske politike dobrega sosedsstva.

HISA SE JE PORUSILA — V brazilskem mestu Rio de Janeiro se je porušila neka hiša in pokopala dvajset delavcev. Čeprav so našli šele tri trupla, menijo, da je umrlih vseh dvajset.

ZAUPNIKA LABURISTOM — Britanski spodnji dom je v torker z 93 glasovi večino izglasoval zaupnico laburistični gospodarski politiki.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

DAN VSTAJE V SLOVENIJI. Ob dnevu vstaje slovenskega naroda so bile podeljene nagrade za najboljša umetniška dela s tematiko iz NOB. Ob tej priložnosti je predsednik republiškega odbora ZZZB NOV Franek Leskošek-Luka med drugim dejal, da je kvaliteta nagrajenih del izrazita. Zavedamo se namreč, da bomo učinkovito posredovali revolucionarne tradicije le z znanstveno dognanimi in umetniško prepričljivimi deli.

Na slavnosti ob podelitvi nagrad vstaje slovenskega naroda je Franc Leskošek-Luka tudi rekel, da so nam dogodki v preteklosti opomin, da se ne bi ponovilo gorje. Po končani vojni smo se znašli zmagovalci pred prazno mizo. Morali smo začeti znova. Gnal nas je entuziazem boja in pripravljenost na premaganje vsakršnih težav. Tako je postala naša domovina bogata, močna in spoštovana. Toda marsikdaj smo prezrili tiste trajne človeške vrednote ljudi, ki so bili ne samo pripravljivi na žrtve in odrekanje, temveč so se tudi zavestno žrtvovali z namenom, da s tem pomagajo ustvarjati novo življenje. To napako je naša socialistična družba dolžna popraviti.

Dan vstaje je slovensko delovno ljudstvo proslavilo s številnimi prireditvami, odkritji, spominskih obeležij in drugače. V Slovenski Bistrici so podelili domicil Pohorski brigadi, v Dekanah so odkrili spomenik padlim, na Pesku so postavili spominski kamen itd. Slavja so bila tudi v Dražgošah, v Hrušici in drugod. Predsedniku slovenske skupščine

Sergeju Kraigherju so poslali čestitke in najboljše želje za razvoj in napredek SR Slovenije predsedniki skupščin vseh bratskih republik.

PROTI ODPUSČANJU DELAVCEV. Na razširjeni seji predsedstva republiškega sveta ZSS in predsednikov občinskih sindikalnih svetov, kjer so obravnavali osnutek sklepov devete razširjene seje republiškega sveta ter

program teh sklepov, so se zavzeli za selektivno politiko kreditiranja in proti odpuščanju delavcev. Sindikati se bodo zavzemali za tako kreditiranje, ki bo omogočalo boljše razvitem in organiziranim ter življenjsko sposobnim delovnim organizacijam odpiranje novih delovnih mest.

OBETA SE NAM DOBER PRIDELEK. Ker so v Vojvodini poželi že precej pšenice, se že da sklepati, da bo letošnja letina boljša od lanske. Računajo, da bo znašal povprečni pridelek pšenice na vseh 370.000 hektarjev najmanj 34,5 metrskega stota. V Staperu pri Somboru znaša pridelek 60 mtc na hektar. V Makedoniji računajo na najboljšo žetev po vojni.

Da se ne bo ponovilo gorje!

KRŠKO: pšenica je pod streho

Do leta 1970 povprečen hektarski donos 40 stotov — Če ne bi VELEŽITO Celje prevzelo pšenice takoj, bi imeli velike težave s skladiščenjem — Mnogi kooperanti so pridelali že letos po 38 do 44 stotov zrnja na hektar!

Zetev pšenice v krški občini še ni končana. Letos so želi s sedmimi velikimi in enim malim komanjem. Sko-raj pri vsakem komanju je bil tehnik, tako da ni bilo zastojev kakor prejšnja leta.

Toča na Bizeljskem

Prejšnji teden je na Bizeljskem padala toča, ki je napravila na vinogradih precej škode. Najbolj prizadeto je bilo Orešje, vzhodni del Zgor-njih žalc in Bizeljska vas. Zanimivo je, da toča skoraj ni poškodovala listov, pač pa samo grozdje.

Agrokombinat je imel za-sejano pšenico na 150 hek-tarih. Planirali so, da bo pov-prečen donos 35 stotov na hektar, oziroma da bodo pri-delali okoli 500 ton pšenice. Po zadnjih podatkih pa je povprečen donos 38 stotkov na hektar. V podjetju meni-jo, da bodo do leta 1970 dvi-gnili povprečen hektarski do-nos na 40 stotov. Letos so imeli v Agrokombinatu pose-jano samo pšenico san pa-store. V naslednjih letih na-meravajo sejati tudi druge sorte, čeprav je pri njih san pastore pokazala najboljše re-zultate.

V Agrokombinatu so zelo zadovoljni, ker jim je Vele-žito iz Celja takoj odkupilo in prevzelo pšenico, kajti v nasprotnem primeru bi imeli velike težave s skladiščenjem. Do sedaj so Veležitu poslali že 300 ton pšenice, kar je več kot polovica pridelka. Obratu ljubljanske Semenar-ne v Celju so poslali 55 ton semenske pšenice, ki so jo pridelali v obratu Zadovinek, kjer je bil donos 43 stotov na hektar.

»Pigmy-Radio« pri ELEKTROTEHNI v Novem mestu

V prodajalnah ELEKTRO-TEHNE v Novem mestu in Krškem prodajajo transi-torske sprejemnike franco-ske znamke PYGMY-RADIO. Sprejemniki so čedne zuna-nje oblike in lepo opremljeni. Vgrajene imajo tudi priklju-čke za vato anteno. Sprejem-niki so različnih modelov in označeni s številkami: 1105, 901, 707 itd. Cena teh spre-jemnikov je nizka.

Mokrice bi radi razširili

Kolektiv gostišča GRAD MOKRICE računa, da bo kmalu prišel na vrsto za pre-ureditev grajskih prostorov, sicer bo turizem v tem kraju brez prihodnosti. V poslop-ju, v katerem je zdaj farma piščancev, nameravajo uredi-ti depandanso. Kmetijski za-druzi bodo seveda morali od-štetiti odškodnino, da si bo na drugem mestu postavi-la novo gospodarsko poslop-je.

Sejmišča

Za prašičke malo kupcev

24. julija so pripeljali kme-tovalci na novomeški sejem 777 pujskov, prodali pa so jih samo 279. Kupci menda zaradi precejšnje vročine ni-so prišli, zato so cene tudi tokrat ostale dokaj nizke. Manjši pujski so šli v denar po 8000 do 15.000 Sdin, večji pa po 16.000 do 28.000 Sdin.

V Brežicah slabši promet

Zaradi praznika je bil pra-šičji sejem dan prej, v pe-tek, 21. julija. Obisk kupcev in dogon živali je bil majhen. Pripeljali so 100 prašičev do tri mesece in 10 nad tri mese-ce starosti. Prvih so prodali 25 po 7 Ndin za kalogram žive teže, nad tri mesece sta-rih pa le 5 po 6,50 Ndin.

20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET

NOBENIH SKRBI

NE BOSTE IMELI, ČE ZAUPATE POPRAVILO VA-SEGA AVTOMOBILA RENOMIRANI IN PRIZNANI

AVTOMEHANIČNI DELAVNICI SGP PIONIR

- NOVO MESTO, Kettejev drevored 37 (Bršljin, pri železniški postaji) in
- METLIKA, pri vinski kleti.

- servisni pregledi in garancijska popravila vozil ZASTAVA, RENAULT, TAM
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjava motorjev po preizkušeni metodi na vozilih ZASTAVA in TAM
- avtokleparska in avtoličarska dela
- tapetniška dela, mazanje in pranje
- tehnični pregledi vozil vseh vrst

NAJNOVEJŠE: v kratkem bo urejen
SERVIS ZA VOZILA VOLKSWAGEN

20 let izkušenj in strokovnega izpopolnjevanja vam zagotavljajo kvalitetne usluge v tehnično najbolj opremljeni avtomehanični delavnici na Dolenjskem!

Ledene „pesti“ divjale po Dolenjski

Toča je ponekod povsem uničila poljske pridelke — Škode še niso ocenili, računajo pa, da bo velika

Bliskovito neurje z močnim nali-vom in točo, ki se je v ponedeljek zbesnelo nad našimi kraji, je pu-stilo hude posledice na posevkih, sadovnjakih in vi-nogradih ter poškodovalo več hiš in osebnih avtomobilov. V nekaterih belokranjskih krajih je škoda 100-odstotna, drugod pa 50-odstotna. Cenilci škode so takoj v torek odšli na teren.

Toča, debela kot moška Podreber in Kal. Toča, debe-la kot kurja jajca, je bila po Zužemberku in okolici, kle-stila po Dolenjskih Toplicah, Podturnu in Uršnih selih ter drugih krajih.

V Črnomlju se je val drob-ne toče znova vsul ob 22. uri. Škoda, ki jo je povzročilo neurje, je ogromna, saj je to-Vrtačo, Omoto, Štrekljevec, da ponekod povsem uničila

pridelke. Kolikšna je, bodo povedali cenilci, ki so takoj naslednje jutro odšli v priza-dete kraje.

V Metliki in drugih belo-kranjskih krajih so starejši ljudje povedali, da ne pomni-jo neurja s tako debelo to-čo. Tako so povedali tudi prebivalci vzhodnega dela no-vomeške občine, ki ga je pri-zadelo neurje.

V Novem mestu se je toča vsula okoli 15.30 med moč-nim nalivom, ki ga je že v zgodnjih popoldanskih urah naznanilo hropenje potemne-lega neba. Toča je padala le nekaj trenutkov, bila je drobna in ni povzročila večje škode.

Iztržek I. polletja: 2,451.798 dolarjev

V juniju so 3 podjetja izvozila za 441.731 dolarjev izdelkov

Industrijska podjetja iz novomeške občine so v juniju prodala tujini za 509.102 dolarja izdelkov, od tega za 337.909 dolarjev na konvertibilnem pod-ročju. Za več kot 100.000 dolarjev so v tem mesecu izvozili: KRKA (164.000 dolarjev), IMV (146.772) in NOVOLES (130.959).

V prvem polletju je indu-strija prodala tujini za 2,451.798 dolarjev izdelkov ozi-roma za 1,127.329 dolarjev več kot v enakem času lani. Izvoz na konvertibilno področje se je povečal za 681.557 dolarjev.

Od januarja do konca ju-nija so za več kot 500.000 do-larjev izdelkov prodali na tu-jih trgih: NOVOTEKS, (z

metliškim obratom) za 850.000 dolarjev, KRKA 631.655, NO-VOLES 618.420 in IMV za 559.185 dolarjev. NOVOLES in IMV sta prodajala predvsem na konvertibilnem področju.

V letošnjem prvem polletju je svoje izdelke prodajalo na tujih trgih sedem industrijskih podjetij od trinajstih. Izvažala so le industrijska podjetja, ki imajo sedež v

Novem mestu. Med manjšimi izvozniki velja omeniti še po-djetji OPREMALES in LA-BOD, ki sta letos (zlasti OPREMALES) znatno pove-čali izvoz.

Kmalu most v Zloganju

V Zloganju (v škocjanski okolici) bodo v kratkem za-čeli delati betonski most. Ljudje so prispevali denar in bodo pomagali delati. Ne-kaj sredstev je prispevala tudi krajevna skupnost. Most bo velika pridobitev za kra-jevni promet.

Strokovnim šolam moramo zagotoviti potrebna sredstva

V Ljubljani je bila 20. ju-lija skupna seja predsedstva republiškega sveta ZSJ za Slovenijo in predsednikov občinskih sindikalnih svetov. Najprej so potrdili sklepe plenuma republiškega sveta sindikatov, v drugem delu se je pa so razpravljali o na-logah sindikatov pri financir-anju drugostopenjskega šol-stva, ki se nahaja v krizi. Š prispeljki za strokovno šol-stvo so v zaostanku skoraj vse občine v Sloveniji, tako

tudi večina dolenjskih. Za-ostanek za prvo polletje zna-ša 733 milijonov S din, zato prejemaajo nekateri predava-telji na strokovnih šolah le 80 odstotne plače.

Strokovno šolstvo je treba vrednotiti tako kot drugo šolstvo in mu zagotoviti sred-stva za nemoteno delovanje. Razen tega naj bi začeli s postopno selekcijo strokov-nih šol, saj je znano, da je le-teh ponekod preveč.

K. O.

Srednje strokovno šolstvo ne sme postati slovenska hiralnica!

Ker se priporočilo republiške skupščine o za-časnem financiranju srednjega strokovnega šol-stva v SRS v letu 1967 — sprejela ga je decembra lani — slabo uresničuje in se je strokovno šol-stvo zaradi tega znašlo v zelo kritičnem položaju, sta republiški in gospodarski zbor Skupščine SR Slovenije na svoji zadnji seji razpravljala o tej problematiki ter sprejela naslednje sklepe:

1. Skupščinsko priporočilo začasno financira-nje strokovnega šolstva v Sloveniji v letu 1967 je treba dosledno uresničiti, saj je to najvišji samo-upravni dogovor v republiki. Dolžnost sleherne go-spodarske organizacije je torej, da prispeva za stro-kovno šolstvo najmanj 1 odstotek od bruto osebnih dohodkov, ki jih izplačujejo v teku letošnjega leta. Za to so odgovorne tako delovne organizacije kot občinske skupščine, ki jih omenjeno priporočilo za-vezuje.

2. Skupščina v celoti podpira prizadevanja in ukrepe izvršnega sveta, da bi se zagotovilo dosledno uresničevanje skupščinskega priporočila, in daje vso podporo političnemu odboru, ki so ga družbeno-politične organizacije in gospodarska zbornica ustanovile v koordinaciji z izvršnim sve-tom z namenom, da bi v neposredni akciji na ravni samoupravnih organov delovnih organizacij zagoto-vili redno izpolnjevanje s priporočilom naloženih obveznosti.

3. Glede dolgoročneje ureditve problemov stro-kovnega šolstva daje skupščina polno podporo pre-dlogu izvršnega sveta, da v zveznem merilu sprej-mejo predpis, ki bo omogočal republikam, da urede financiranje strokovnega šolstva v skladu s svojimi specifičnimi potrebami.

4. Poslanci obeh zborov, ki sta sprejela pripo-ročilo skupščine za začasno financiranje strokovne-ga šolstva v Sloveniji v letu 1967, so tudi sami dolž-ni z vso odgovornostjo, ki jo terja sedanji položaj, vključiti se v akcijo v svoji volilni enoti, oziroma v delovnih organizacijah, ter tako neposredno pri-spevati k doslednemu uresničevanju obravnavane-ga skupščinskega priporočila.

5. Tem sklepom mora takoj slediti konkretna akcija samoupravnih organov v vseh občinskih skupščinah in delovnih organizacijah, ki so v za-ostanku s svojimi prispevki, da le-te takoj porav-najo, tekoče prispevke pa redno plačujejo ob vsa-kokratnem izplačilu osebnih dohodkov.

AVTOMOBILISTI!

ZDAJ JE ČAS

za zimsko protektiranje gum! — Ne vozite z gladkimi in iz-rabljenimi gumami, ker drsijo in s tem ogrožajo varnost vožnje!

Gume vam solidno pro-tektira

PROTEKTOR-VULKAN

LJUBLJANA, Šmartinska 64 — telefon 310-072

AVTOPLAŠČE VAM PROTEKTIRAMO V 14 DNEH

KOZJANSKI ODRED

Nepozabno delo aktivistov in ilegalnega tiska

Ob vojaških uspehih kozjanskih partizanov pa ne gre pozabiti tistih dejavnosti, ki so jih pod izredno težkimi pogoji opravljali z največjo požrtvovalnostjo posamezni borci in aktivisti na Kozjanskem. To so bili ljudje, ki so na Kozjanskem organizirali in skrbeli za razvoj tennisa, partizanske sanitete, šolstva in kulturnih dejavnosti.

Priloge za organizacijo ilegalnega tiska na Kozjanskem so povezane z delom Ivana Luskerja-Dušana in segajo še v konec leta 1941. V zgodnji spomladi 1942 je začela Dušanova tehnika z delom v Mangi pri Planini. Tam so se pri Dobrškovih nahajali sekretar in član pokrajinskega komiteja KPR za severno Slovenijo Sergej Krajger in Tone Znidarič ter kurirka Ovetka Praprotnik-Štefka.

Iz Mange so se člani pokra-

jinskega komiteja preselili v Podpeč pri Sentvidu k Mariji Senici-Grabenski mami. Tu je delala tudi »Dušanova tehnika« najprej na podstrešju Grabenske hiše, nato pa v bunkerju, v katerega se je prišlo po skritem vhodu iz kleti. Bunker je imel tudi poseben izhod v bližnji potok, če bi prišla nenadoma nevarnost. V tem bunkerju so prebivali tudi člani Pokrajinskega komiteja za severno Slovenijo.

Tehnika »Dušan« pri Grabenski mami v Podpeči je s presledki delala do jeseni 1943.

V letu 1944 se je Dušanova tehnika preselila na Bohor. Tu se je imenovala tehnika »France Prešeren«. Nahajala se je med vasmi Stranje in Ložce v bližini zaselka Zajesele. Tehnika se je nahajala na težko dostopnem mestu nad hudournikom, ker je bilo mogoče priti do nje le po sledi. Tu je delala tehnika od avgusta 1944, ko se je zaradi

večje varnosti preselila na novo mesto v sotesko pod Zajesalami. To je bila večja in dobro opremljena partizanska tehnika na Kozjanskem. V njej je delalo dvanajst sodelavcev. Imela je štiri radioaparate, dva rotacijska stroja, en ciklostil ter tri pisalne stroje. Vodja tehnike je bila Vida Cimerman-Tanja. Urednik radijskega vestnika je bil Lojze Avenik, Jože Kunej pa razmnoževalec na rotacijskem stroju. Ostali člani so bili pomožni osebje in kurirji. Sovražnik je tehniko odkril in uničil 26. februarja 1945. Pri napadu je bil ubit le en tehnik, ostali člani so se rešili.

Konec 1944 so nad Pamečami pri Jurkloštru ustanovili tehniko »Aškerca. Sovražnik jo je v februarju 1945 odkril; na umiku je padlo šest članov tehnike, nekaj se jih je rešilo.

V začetku 1945 so na Kozjanskem ustanovili okrožno tehniko »Kozjes«, na nekate-

rih izdajah se ta tehnika imenuje »Emila. Pobudo za njeno ustanovitev je dal takratni sekretar Kozjanskega okraja Dušan Spindler

Partizanske bolnišnice na Kozjanskem

Partizanska saniteta v VI. operativni coni, kamor je spadalo tudi Kozjansko, je bila organizirana po sektorjih. Kozjansko je predstavljalo sektor I in ga je vodil dr. Adolf Drolc. Na tem sektorju so bile sledeče bolnišnice:

1. zasilna bolnica v bunkerju na Plešivcu nad Ložcami, kjer so se zdravili ranjenci XIV. divizije na pohodu na Stajersko;
2. partizanska bolnišnica v gozdu pri Zajeselah zahodno od Dobrovega;
3. partizanska bolnišnica R 8 v Nemškem grabnu pri Jurkloštru pod Rudenikom;
4. partizanska bolnišnica R 8 na Volušu,
5. partizanska bolnišnica R 9 na Netopirju ter
6. premična partizanska bol-

nišnica na zgornjem Volušu v bližini kmeta Horjaka.

Zasilno bolnišnico na Plešivcu nad Ložcami so zgradili februarja 1944. Ker jim je grozila izdaja, so ranjence preselili v naravno jamo v Zajeseli. Po prihodu dr. Drolca so to bolnišnico zaradi slabše konspiracije in neznosnih higienskih razmer opustili.

Bolnišnico R7 so pričeli graditi prve dni julija 1944. Stavba je bila lesena, deloma v zemlji, velika približno 10 x 14 m. Sprejela je lahko do 30 ranjencev.

Bolnišnico R-8 so zgradili na Volušu, na strminah proti Marofu in Jurkloštru. To je bila večja baraka, ki je v sili sprejela do 50 ranjencev. Ob glavnem prostoru je imela še prostor za prevezovanje ranjencev in zdravniško ordinacijo.

ODLOČITE SE TUDI VI: naročite si Dolenjski list na svoj naslov!

**LOJZETU
LUŠINU**

Na Vinicah pri Sotražici je 20. julija nenadoma umrl Alojz Lušin, nekdanji aktivni udeleženec NOV in povojni družbeni delavec. Pokojni Lušin se je rodil pred 61 leti v družini malega kmeta, zato si je moral že od rane mladosti slušiti kruha. Že pred vojno je bil naprednega mišljenja, zato ga je okupacija našla pripravljeno. Od vsega začetka je sodeloval v osvobodilnem gibanju, dokler ga niso

Italijani aretirali in vlačili po taboriščih. Po kapitulaciji Italije se je takoj vključil v partizanske enote, kjer je bil do konca vojne. Takoj po vojni je imel razne odgovorne funkcije v organih ljudske oblasti. Vrsto let je bil predsednik krajevnega ljudskega odbora Sužje. Pokojni Lušin je bil med ljudmi znan kot poštenjak. Vsem, ki smo ga poznali, bo ostal v trajnem spominu, posebno nekdanjim bojniškim tovarišem. —

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO

obvešča vse koristnike vseh vrst motornih in drugih vozil, da bo zaradi rekonstrukcije ceste

zaprta cesta IV/1 reda Mali Slatnik—Veliki Slatnik

Cesta bo zaprta od 31. 7. 1967 do 10. 8. 1967.

Uporabnike opozarjamo, da je obvoz možen po cesti Gaberje—Crmošnjice.

Na slovesnosti ob otvoritvi obnovljene partizanske bolnišnice na Bohorju so se 22. julija zbrali tudi nekdanji ranjenci, ki so se zdravili v tej bolnišnici. O pomenu slavlja in dogodkih med NOB v teh krajih je govoril predsednik občinske skupščine Krško Stane Nunčič. (Foto: Mirko Vesel)

Sobotno slavlje na Bohorju

Ne daleč od planinske kočje na Bohorju, v težko dostopnem Travnem lazju sredi bohorskih gozdov, je bila v soboto osrednja svečanost občine Krško ob dnevu vstaje. Tu je bila otvoritev obnovljene prve partizanske bolnišnice na Bohorju, v kateri so se leta 1944 zdravili ranjenci XIV. divizije. Na pobudo tovariša Miška Zmavca so bolnišnico s pomočjo gospodarskih organizacij obnovili prizadevni člani krajevnih organizacij Združenja borcev Senovega in Brestanice, člani planinskega društva »Bohor« s Senovega in turističnega društva Brestanica ter domačini iz tega kraja.

Svečanosti se je udeležilo nekaj sto ljudi, bivših borcev in ranjencev, ki so se nekoč zdravili v tej bolnišnici. Najprej je vse navzoče pozdravil

predsednik pripravljalnega odbora za obnovitev bolnišnice, prvoborec Karel Strebčan. O pomenu slavlja in o vstaji naroda tega kraja proti nemškemu okupatorju je nato govoril predsednik občinske skupščine Krško, Stane Nunčič. O življenju in zdravljenju v tej partizanski bolnišnici, ki je bila dostopna le po strmi hudourniški stropi, je pripovedoval nekdanji ranjenec v bolnišnici Ladislav Kiauta. Svoje spomine na težke trenutke je obudil tudi Alojz Zupanc-Tine, ki si je še posebno prizadeval pri obnovitvi bolnišnice. Vod mladincev predvojaške vzgoje je nato izstrelil častne strele. Sledil je kulturni spored, s katerim so sodelovali rudniška godba na pihala s Senovega, moški pevski zbor iz

Brestanice in pionirji z recitacijami.

Najbolj zaslužnim tovarišem pri obnovi tega partizanskega zavetja so podelili spominke diplome.

OB 27. JULIJU DNEVU VSTAJE BOSNE IN HERCEGOVINE

„Do gležnjev sem gazil kri...“

Danes, 27. julija, obhaja bosensko ljudstvo obletnico vstaje. Delež tega malega, nekoč tako zelo zatiranega naroda, za osvoboditev naših narodov je ogromen. — Obnovimo ob prazniku bratske republike pričevanje pokojnika, ki opisuje grozljiv pokol iz novembra 1943. Muhamed Pivač, ki je julija 1960 umrl v Piranu, je v svojem življenjepisu napisal med drugim tudi tole:

»Sredi novembra 1943 je v našo vas, Muslimanski Vakuf, navahila grupa tridesetih četnikov, ki jo je vodil Švraka, eden izmed bratov zločincev (Mirko in Stanko).

Že v sosedni Petrovi vasi so zažgali hlev; ko so to zagledali naši vaščani, so se razbežali, kamor so pač mogli. Zagrabil so le otroke in kakšen kos oblacila.

Nas je zbudil sosed Rasim Pezlič, ko je okrog 9. ure zvečer zavpil: »Bežite, ogenj!«

Moj oče ni hotel bežati. »Doma smo najbolj varni. Nikomur nismo nič hudega storili,« je govoril. Ni vedel, da bo to zanj in za nas usodno.

Družina Hamida Pezića, ki so bili naši prvi sosedje, se je med begom ustavila pri nas, da bi se skupaj skrili. — V pičlih tridesetih minutah so zbežali vsi vaščani v sosednjo vas Kukulje. Ko je zagorela hiša sosedu Hudže, smo začeli bežati tudi mi. Nasprotj so nam prišli četniki in vpili:

»Kolji, palit!«

Presekali so nam pot in nas napodili nazaj. Oče se je pričel meniti z njimi. Med tem so s poti privlekli Hadjero Pivač in ji streljali v trebuh. V hišo so nagnali mojo mater Seido, ki je nosila mojega trimesečnega brata, za njo mene, ki mi je bilo 12 let, ter mojo 8-letnega in 6-letnega brata. Sledila nam je sosedka Fatima Crnojević s 4-, 8- in 10-letnimi otroki.

Še so mi v ušesih poslednje besede mojega očeta:

»Ne tako ljudje, kaj so otroci za krivili?«

Nagonsko sem se obrnil, bos stekel iz hiše in se skrili za njo. Ko so to četniki opazili, so stekli za mano. Preskočil sem potok. Eksplozivni metki, ki so jih izstreljevali za mano, in zemlja, so me zaslepili. Med tekom sem udaril s glavo v jablano, se spet znašel v potoku, se v njem potopil do vratu, pri tem pa se držal za vejo, ki je rešilo segala z brega nad vodo. Nedaleč so goreli hlevi, mukalo govedo in hrzali konji.

Drgetal sem od mraza, v oči mi je lila kri z rane na glavi. Okrog polnoči je prišel sosed, Hasan Catak. Ko sva se prepoznala, sem se izvlekel iz vode. Starcu so drgetale roke, ko je nosil v usta ugaslo pipo in mi pripovedoval, da se mu je izgubila »stara« in jo zdaj išče.

labod

Najkvalitetnejše moške in otroške
srajce v modernih deseni in krojih!

TOVARNA PERILA NOVO MESTO

Svoboda drugih narodov je tudi naša svoboda!

(Nadaljevanje s 1. str.)

partija nas je popeljala v odpor in upor proti tujim okupatorjem, kar nam je prineslo na koncu tudi osvoboditev in svobodo. Podrobneje je opisal začetek vstaje pod Gorjanci, preraščanje gorjanske partizanske enote v bataljon v maju 1942 in njegove vojaške naloge. Odpor proti okupatorju na tem delu Dolenjske pa je bil od prvega dneva vstaje najtesneje združen s političnim delom aktivistov med prebivalstvom, ki je iz vsega srca podprlo svojo ljudsko vojsko. To je bilo podokrožje OF Gorjanci s svojimi terenskimi odbori in zaporniki.

Samo zaradi neomajne enotnosti in volje vseh ljudi in vseh narodov Jugoslavije, je med drugim v nadaljevanju podčrtal tovariš Čort, je bilo mogoče v naši državi doseči uspehe, ki nas pred vsem svetom upravičeno navdajajo s ponosom. In res smo zaživi svoje lastno in svobodno življenje, tako, kot si ga sami želimo in sami ustvarjamo.

Čas obnove porušene domovine je za nami, čas velikih novih uspehov mu je sledil — in tudi naši najhujši obrekovalci so morali popustiti pod težo dokazov napredka, ki smo ga dosegli v Jugoslaviji. Vedno smo bili aktivni borci za ustvarjalno sožitje med narodi vsega sveta — to pa nam je tudi prineslo ugled med vsemi narodi sveta. Naš glas se čuje med vesilami in je spoštovan, čeprav le-te ne izbirajo sredstev, ko uresničujemo svoje temne načrte, vedno seveda na hrbtih drugih, ne pa na svojih! kot je dejal tov. Pirkovič. Zato je naša dolžnost, da nadaljeval govornik,

da s svojim delom pomagamo bojujocih.

za njihovo osvoboditev z vsemi silami, moralno in materialno, da bi olajšali njihovo borbo. Svobodoljubne sile na svetu so vsak dan močnejše. Kljub trenutnim neuspehom in porazom ideja svobode živi dalje in se vse bolj širi med narodi, ki žive ali v odvisnosti od drugih ali pa pod vladno domačih izkoriščevalcev. Zato ima vsaka pomoč tem narodom izredno velik učinek, saj vedo, da niso osamljeni v svojih prizadevanjih.

Tovariš Pirkovič je pred zaključkom pozval zbrane k enotnosti in čvrstemu delu, ki edino zagotavlja napredek, oboje pa naj prepleta tovarišstvo in požrtvovalnost, s katerima smo bili prežeti v najtežjih letih osvobodilne vojne.

Stane Nunčič in Franci Kuhar, predsednika občinskih skupščin Krško in Novo mesto, sta zatem pripela na bataljonsko zastavo, ki jo je razvil tov. Penca-Dečko, spominska trakova obeh občin, hkrati pa izročila bataljonu v usnje vezano spominsko listino, s katero sta obe občini

letos izrekli »domovinsko pravico Gorjanskemu bataljonu« na področju občin Krško in Novo mesto.

Navdušenje med borci bataljona in zbranimi je naraščalo in se prelilo v prisrčno odobravanje besed, ki jih je predstavnikom občin in organizacij nato spregovoril predstavnik bataljona. Sledil je prisrčen kulturni spored šentjernejskih pevcev in mladine, vod vojakov JLA iz novomeške garnizije pa je že prej izstrelil častno salvo, ko je tov. Pirkovič odkril spomenik na lepo urejenem prostoru sredi vasi.

Godba na pihala je dvigala razpoloženje, ki se je po odkritju spomenika nadaljevalo v nadvse prijetni družbi v zgornjem delu vasi. Ves popoldan in pozno v noč so odmevali zvoki pesmi in glasbi v Gorjance. Ljudstvo je z borci vred slavilo veselo srečanje s »svojim bataljonom«, kakor smo ta dan ponovno slišali mnoge domačine, zbrane od blizu in daleč v partizanskem Vrhpolju. Tg

Minuli četrtek se je na partizanskem Rogu zbralo okoli 800 pionirjev iz vse Slovenije na proslavi 20-letnice ustanovitve pionirske organizacije. Razdeljeni v brigade so napravili pohod na Bazo 20, bolnico Jelendol in nadaljevali pot na Daleč hrib, kjer so imeli pravi partizanski miting. Pohoda so se udeležili tudi številni borci, ki so pionirjem pripovedovali o dogodkih med NOB na Rogu. — Na sliki: pred odhodom na pohod je pionirje pozdravil tudi predsednik ZZB NOV Slovenije in nekdanji komandant glavnega štaba slovenskih partizanov Franc Leskošek-Luka. (Foto Mirko Vesel)

„Hitite trte vit' sneg se že...“

»Doživljali smo nekaj velikega, kar pa mi šolarji takrat še nismo mogli doumeti...« — 31. julija praznuje Loški potok svoj krajevni praznik

Takrat sem bil še zelo mlad, a vendar dovolj star, da sem lahko občutil prezgodnje usihanje pomladi in prehitro staranje otroštva, ki niti dotlej ni poznalo pravega smeha in veselja. Se pred tem je bilo slišati nam nerazumljivo govorjenje o prenehanju dela in pomanjkanju zaslužka; ob bobu, zelju, krompirju in kavi smo pričakovali začetek svetovnega požara in občutili vse večji strah za obstanek in za golo življenje.

Bil sem še majhen, toda vedel sem, da se je začelo. Tisto strašno je bilo na oklicu že nekaj let, le da nisem vedel, da je to res, kar oznanjajo zamolkle detonacije in razbita vojska in za njo druga, našopirjena, motorizirana, z nerazumljivo govorico. Vse to bi bilo lahko za otroka pravljica, vendar je bila kruta resnica, ki ni poznala usmiljenja. Italijanske zastave in slavoletki so v meni povzročile nerazumljivo bol, zakaj bil sem še otrok...

Leto 1941 se je nagnilo v novo. Slutil sem nekaj pomembnega in veličastnega ob zvokih šolskega harmonija in violine učitelja Skoka. Potem smo peli v neposredni bližini italijanske karabinjerske postaje. Pelj smo slovenske pesmi, z nami so bili Skok, Vrtačnik, Benedičič, Cuk, Silovinar... Pelj smo glasno, kot

da se podira gora, kot da hrumi vihar iz bližnjih gozdov... Pelj smo mi — majhen zborček pod taktirko učitelja Skoka — prežeti z ljubeznijo do domovine, svojih roditeljev in mož, za katere nismo vedeli, da so tvorci odpora proti okupatorju... Pelj smo v šoli, v Travniku, v Malem logu...

Potem so odhajali: Vrtačnik... Skok... Padla sta in žrtvovala kri za domovino. Toliko, da smo vedeli zanju. Bilo mi je neizmerno hudo. Obiskovali smo šolo, ki ni bila več šola, bila je žarišče odpora proti zavojevalcem. Za petje pa je bilo že vse manj časa, dogodki so vse bolj zahtevali tudi dejanja. Potem je v vročem julij-

skem soncu začelo nebo vedno pogosteje prehajati v krvavo rdečo večerno zarjo. Prihrumelo je tisto hudo, krvavo, ki je upepeljevalo potiške domove in terjalo človeška življenja. Ko sem zvedel, sem jokal. Jokal sem za učiteljem Benedičičem, jokal za vsemi. Pred menoj je bila le misel, da so za vedno odšli od nas... VINKO KOSMRLJ

Vlagajte pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu ter pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

PARTIZANSKEGA SLAVJA in srečanja podgorjanskega ljudstva s svojimi nekdanjimi borci, oficirji in aktivisti sta se med drugimi gosti udeležila tudi dosedanji prior kartuzije Pieterje dr. Josip Edgar Leopold-Lavov (levo) in novi prior pleterskega samostana p. Janez Drolc (desno). — Foto: Tone Gošnik

NE POZABITE:

od 1. januarja 1967 dalje sprejemajo in izplačujejo

VSE POŠTE V SLOVENIJI hranilne vloge na hranilne knjižice DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO!

Kradoma sem se bližal domu, ki ga je osvetljevala goreča in rušeda se džamija. Na dvorišču je stokala se premikala velika temna gmošta. Bila je naša kobila, vsa opečena.

V na pol razsvetljeni hiši je bilo vse mirno.

»Daj mi vode!« sem čul brata. Komaj sem stopil v kuhinjo, sem zaslišal pritajeni materin glas:

»Poglej, kaj so nam storili!«

Mati je sedela na tleh, držeč v naročju brata — dojenčka. Po prsnem košu je bila vsa prebodena z bajonetom, hropeč je dihala, kri je lila iz nje, bratec je bil porezan po nogah z bajonetom. Osemletnemu bratu se je razsulo črevesje, po rokah je bil ves ranjen, šestletnega brata so ubili z udarci bajoneta v grlo in srce. Oče je ležal za vrati mrtev. Strel v srce in rane po prsnem košu.

Ko so četniki nagnali naše v kuhinjo, je oče s svojim telesom hotel očuvati svoje in sosedove. Zapri je vrata za sabo in se naslonil nanje. Ko so mu ustrelili v hrbet, je padel. Potem so vpadli v kuhinjo kot črda šakalov in klali, klali.

Šestletni brat bi bil ostal živ, saj se je skrtil za štedilnik in se pokril z blazino. Ko pa so zabadali ba-

jonet v mater, je zajokal in se izdal.

Teta Hadjera je bila ranjena v želodec. Smrt jo je hitro rešila muk. — Sosedja Fatima je ležala mrtva ob postelji, vsa v krvi; krčevito se je držala za razparani trebuh še po smrti. Ob njeni glavi iznakažen, s prebodenim očesom njen štiriletni sinček. Izpod poste je prijokala njena desetletna hči, ki se je tu skrila in ostala živa. Njen bratec je bil težko ranjen in je naslednji dan umrl v bolnišnici v Banja Luki.

Devetero mrtvih! Židovi poškopljani s krvjo, postelja prepojena s krvjo, po kuhinji je tekla kri proti pragu, kjer je bil naklon, da sem jo gazil do gležnjev.

V obupu sem hotel obuditi očeta. Klical sem ga, ga tresel, in pri tem segel z roko v rano pod rebri. Mati me je odganjala in naročala, da vzamem sveženj z dojenčkom. Prevzemal me je obup, strah, nepopolna tesnoba. Ko sem zapuščal prizorišče strahotnega pokola, so mi iz sveženja z dojenčkom odpadali kosi oblačil najmlajšega brata. Spet sem našel starega Hasana.

Odpeljal me je k sebi domov. Da bi se ogrel, sem se kot klopič

zvil v pečici še toplega štedilnika, a neprestano sklepetal z zobmi. Ni bilo toplote, ki bi mogla pregnati ta mrz, ki mi je segel v kosti, v drobce, v srce.

Zdaniilo se je. V vas so navalili SS-ovci in žandarji. Kar nas je bilo ranjenih in še živih, so nas natrpali v dvoje vprežnih voz in odgnali v ambulanto v Novo Topolo, od tam pa šele popoldne v bolnišnico v Banja Luko. Tu je umrla mati, najmlajši bratec in dva osemletna fanta. Živ sem ostal samo jaz.

Švrakina četniška banda se je po pokolu v naši hiši in po požigu naše vasi umikala preko Vrbsa. Bili so sredi reke, ko so zapeli mitraljezi. Četniki Bundalne skupine so obračunali z njimi; Švrakina banda se namreč ni hotela odzvati pozivu Bundale, da sodeluje v njihovih operacijah. Dobila je plačilo še to noč, ko je poklala vse moje.

Dobila je plačilo. A nihče ni mogel obuditi nedolžnih, zverinsko pobitih svojcev, nihče pregnati spominov na noč, ki jo je preстал dvanaestletni Muhamed. Spremljali so ga vse življenje, vse do prerane smrti v letu 1960.

ZALKA GUZEJ

Gozdno gospodarstvo Brežice

razpisuje po sklepu delavskega sveta podjetja

LICITACIJO za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

● V petek, 4. avgusta 1967 bo ob 8. uri v pisarni na upravi podjetja v Brežicah, prodano:

1. Lesena stavba (logarnica) Netopir, GO Planina pri Sevnici, zgrajena 1948 (za demontažo in odstranitev) — izklicna cena 9.000,00 Ndin
2. Z opeko zidana topa (garaža) za traktorje v Dobravi pri Globokem, GO Brežice, grajena 1963 — izklicna cena: 15.000,00 Ndin
3. Gozdarska kočica »Cankarjeva bajta« v revirju Opatova gora, GO Kostanjevica s 4 manjšimi objekti — izklicna cena: 5.050,00 Ndin
4. Lesena stavba (žaga) Vrh pri Skocjanu z vsjo opremo za žago venecianko — izklicna cena: 23.000,00 Ndin

● V torek, 8. avgusta 1967, bo ob 8. uri v pisarni gozdnega obrata v Sevnici prodano:

1. Kozolec enojni pri logarnici Pikel GO Sevnica — izklicna cena: 300,00 Ndin
2. Kozolec dvojni pri logarnici D. Orle GO Sevnica — izklicna cena: 8.000,00 Ndin
3. Zivinski hlev pri logarnici D. Orle, GO Sevnica — izklicna cena: 13.500 Ndin
4. Lesena lopa (hlev) pri logarnici Impolca GO Sevnica — izklicna cena: 1.500,00 Ndin

Interesenti morajo do začetka licitacije predložiti pismene (ofertalne) ponudbe. Prednost imajo delovne in družbene organizacije ter društva. Po preteku 1 ure po začetku licitacije pa vse pravne in fizične osebe (zasebniki).

Vsi interesenti morajo pred začetkom licitacije položiti kavčijo 10 % od izklicne cene s čekom, z vrednostnim pismom ali v gotovini.

Vsi objekti so interesentom na vpogled vsak dan od 6. do 16. ure do dneva licitacije.

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA
»DJURO SALAJ« KRŠKO

razpisuje

2 štipendiji na TSŠ Ljubljana - oddelek za papir

Višina štipendije je 230 Ndin na mesec, gibljivi del štipendije pa znaša od 15 do 75 Ndin, odvisno od dijakovega šolskega uspeha.

Pogoji za dodelitev štipendije:

1. kandidat mora biti telesno in duševno zdrav,
2. kandidat mora imeti končano osnovno šolo z odličnim ali s prav dobrim uspehom.

Svojevrstni protest danskih delavcev

Delavci mesno predelovalne industrije na Danskem so nezadovoljni z nedavnim povzvišanjem plače — 12 örov na uro. Posebno ostro so izrazili to svoje nezadovoljstvo, ko je predstavnik delodajalcev veleposestnik A. U. Juhl izjavil, da tudi on nima kdove kako velikih dohodkov. Ko izplača vse obveznosti, mu ostane na leto le 16.000 kron, tako da ima celo manjše dohodke kot

mesarji.

Da bi izrazili svoje nezadovoljstvo in se obenem ponorčevali tudi iz predstavnika delodajalcev, je 400 delavcev neke klavnice v provincijskem mestecu Koldingu zbralo 4800 örov, tako da so »žrtvovali« po 12 örov in s tem pomagali »režeju« tako nizkimi dohodki.

Za ta denar so kupili pol kilograma mletega mesa, osem bavarskih klobas, kosček salame, štiri paradiznike, tri banane, štiri vrečke začimb, tri cigare in zavitek toaletnega papirja. Vse skupaj so zavili v paket in ga poslali skupaj s pismom naslednje vsebine:

»Zahvaljujemo se vam za vaše nesebično prizadevanje, s katerim ste nam zagotovili 12 örov na uro več. Pošljamo vam blago, ki ga je mogoče kupiti za 48 kron, kar ustreza urnemu povzvišku 400 delavcev. Zdaj si lahko izračunate sami, kaj lahko dobi za ta povzisek posameznik. Zavedamo se da tega našega skromnega darila ne boste imeli dolgo, upamo pa, da bo to kljub temu dobrodošla pomoč ob vaših dohodkih, ki znašajo samo 16.000 kron na leto. Zavitek toaletnega papirja s 500 lističi boste lahko uporabljali dalj časa, posebno če se boste znašli v stiski. Upamo tudi, da vam bodo začimbe in tri cigare olajšale vaš neugodni finančni položaj.»

10 let slovenske gimnazije v Celovcu

Letos slavi slovenska gimnazija v Celovcu desetletnico obstoja. Ta ustanova dobiva med Slovenci na Koroškem vedno več zaupanja, saj se število dijakov vsako leto povečuje. Letošnje šolsko leto je maturiralo 37 dijakov.

Vsi dijaki so zelo prizadevni. Vsako leto priredijo glasbeno in telovadno akademijo, ki jo je letos pohvalil tudi avstrijski tisk. Spomnili so se tudi pisatelja Ksaverja Meška, Jurčičevih del ob 100-letnici prvega slovenskega romana in 100-letnice rojstva skladatelja Mateja Hubada. 21-članski profesorski zbor nadaljuje kulturno in vzgojno delo med koroškimi Slovenci tudi med počitnicami.

samo prstni odtis

(ali pa še tega ne!)
bo pustil vlomilec

v vaši hiši

namesto prihrankov,
če jih ne boste
pravočasno naložili
na hranilno knjižico

DOLENJSKE BANKE
IN HRANILNICE!

Nepričakovana dediščina

32-letna gospodinja Mary Smith iz New Yorka je bila zelo presenečena, ko ji je odvetnik poslal dediščino okrog 30 tisoč novih dolarjev.

Pred desetimi leti je Mary Smith posodila v mestnem avtobusu starejši ženi dolar, da bi se lahko odpeljala domov, ker je izgubila torbico. Žena si je zapisala Maryjin naslov in ji obljubila, da ji bo — ko bo nanesla priložnost — to uslugo vrnila. Kot kaže, na obljubo res ni pozabila!

otroška
konfekcija
športne
hlačke
ženske kopalke

Jufrancka
KONFEKCIJA • SEVNICA

KLEVEVŽ

Grad Klevevž. Kje leži. Čemu tako ime. Lega gradu. Kralj Matjaž grad zavzame. Kako je gospostvo prešlo na Valvasorje in Moscone. Zakaj so ga dediči Mosconi morali ponovno kupiti. Rod Klevevških. Sedanja lastnica gradu.

Klingenfels je dolenski grad, ki se v kranjskem jeziku Klevevž imenuje. Leži pa od Ljubljane devet milj, dve od Novega mesta, na prijetnem, dobrem in rodovitnem, četudi na nekotikanj vzvišenem kraju. Klevevž je star in trden grad ali trdnjava.

Nemško ime Klingenfels izvira od skale, na kateri je grad zgrajen. Grič, na katerem je grad pozidan, je sicer ves skalnat, vendar pa znotraj popolnoma votel, od koder iz dveh velikih lukenj priteka voda, ki daje jasno vedeti, da je skala pod gradom popolnoma votla. To pa opazimo tudi potem, da je skala, če pri temeljih (ali tleh) gradu izsekujemo, nekako zveni. Ko so nekoč pri gradnji gradu delali v zemlji, se je to prav dobro slišalo: kadarkoli je namreč kdo po skali udaril, je ta zazvenela ali dala odmev in s tem znamenje, da je znotraj votla.

Kranjsko ime Klevevž pa prihaja od popačene ali napačne izgovorjave nemškega imena. S tem da so ljudje preskočili nekaj glasov in Klingenfels izgovarjali Klevevž, se je s stalno rabo ta napačna izgovorjava obdržala.

Grad je lepo in veliko poslopje, ki ga krasí velik stolp, znotraj pa ima mnogo sob in prostorov.

Naokoli je veliko vinogradov, rodnega sadnega drevja pa tudi rodovitnih njiv in travnikov.

Nekdaj je gospostvo Klevevž spadalo pod freisinsko škofijo. Ko pa je okoli 1. 1483 prišel kralj Matjaž s svojo vojsko iz Ogrske na Kranjsko, po njej ropal, davil, in kar je mogel s silo naskočiti, osvojil, so njegovi ljudje zavzeli tudi Klevevž in ga obdržali mnogo let. Tedaj so tudi deželno sodišče gospostva Statenberg nasilno priključili temu gradu. Kasneje je omenjeni kralj podaril to gospostvo kot fevd gospodu Juriju Turnu, ki ga je imel še okoli leta 1510.

Od gospoda Jurija Turna dedičev si je gospostvo z nakupom pridobil gospod Janez Krstnik Valvasor, ta pa ga je v oporoki zapustil svojemu svaku

gospodu Francu Mosconu, ki je imel omenjenega gospoda Janeza Krstnika Valvasorja gospo sestro, gospo Katarino, za ženo. Tako je torej to gospostvo prešlo od Valvasorjev na Moscone.

Mnogo let kasneje pa je freisinska škofija tej prodaji oporekala in je ni hotela priznati, temveč jo je s sodnim procesom izpodbijala in se tako dolgo pravdala, da so bili dediči Mosconi prisiljeni gospostvo znova kupiti. Tako je nato leta 1622 gospod Jurij Moscon znova kupil posestvo in si tako s papeškim in deželnoknežjim privoljenjem zopet pridobil gospostvo Klevevž z vsemi pripadajočimi fevdi. Po mojem mnenju je imel freisinski škof to gospostvo dejansko zopet v lasti tako dolgo, dokler si ga ni znova pridobil gospod Jurij Moscon. V tem času je bil v Skotji Loki in na Klevevžu stotnik Jakob Schreiber, ki mu je kölnski volilni knez in freisinski škof dal plemiško pismo in grb; pismo je bilo izdano v Wenden, v vojvodini Vestfaliji, 29. marca leta 1604. Dobro sicer vemo, da je nekoč živel rod z imenom Klevevški, ne morem pa zagotovo trditi, ali so ti Klevevški imeli na Kranjskem posestva in v lasti grad Klevevž, ker pač nisem mogel najti ničesar drugega kakor njih ime. Prav tako nisem mogel zvedeti, ali so ti ljudje bili plemiči ali le preprosti ljudje.

Kasneje si je grad Klevevž pridobil gospod Jurij Palenburg, čigar dediči pa so ga nato prodali gospodu Matiji grafu Strassoldu. Ko pa je ta leta 1686 v Karlovcu umrl, ima od tedaj grad v posesti njegova gospa vdova grofica, gospa Marija Kunigunda, rojena grofica Paradeiser.

Grad Klevevž stoji v šmarješki dolini nad potočkom Raduljo okoli 18 km od Novega mesta, 10 km od Mokronoga, ali 6 km od Škocjana. Med drugo svetovno vojno je bil požgan in je danes popolnoma v razvalinah.

DOLENJSKE

TAMBURAŠ

Nastopil bo v nedeljo

Ansambel Pittsburgh Jazz Tamburitzaans, ki ga vodijo Violet Ruparich in John Gurich, so na nedeljski nastop na Otočcu povabili Slovenska izseljeniška matica, stično društvo Otočec — rješke Toplice in novomestni Zavod za kulturno dejavnost. Naši rojaki iz Amerike prikazali in zapeli pestrih goslovanskih narodov in plese iz Rusije, Madarske in Amerike. V ansamblu so plesne skupine, pevski triji, orkester in solisti.

Ansambel, ki ga bomo obiskali na Otočcu v okviru prirediteljstva lenjsko poletje 1967, sestavljajo pina nadarjenih mlajših ljubiteljskih rojakov ali potomcev naših tujcev, ki se posebej zanimajo

NESREČE

Zdrobljeno steklo
pri Drnovem

24. julija popoldne se je z cestnim avtom zagrebške Industrije nafte peljal po avtomobilski cesti iz Ljubljane v Zagreb Drago Džurić. Pri Drnovem se je na avtomobilu iz nepojasnega razloga zgodilo vetrobransko steklo. Vozniku ni bilo nič, škoda pa so ocenili na 900 N din.

Motorist z ženo
pod kolesi

21. julija zvečer se je Marija Jerman iz Tušovega doma vračala iz Crnomlja z vozom, ki ga je vlekla konj. Na vozu ni imela svetil luči. Z lučjo je proti levi strani ceste svetila sopotnica, ki je sdelala sredi voza. Pri Svinjku je voz zavil na levo stran ceste. Tedaj sta se nasproti izza ovinka pripeljala na motorju Jože Žugelj in njegova žena, doma iz Jelšev. Motorista je zapeljal v kobiljca, žival se je splašila, Žugelj in njegova žena pa sta bila hlapoma pod kolesi voza, kje sta se huje poškodovala in so jih odpeljali v bolnišnico. Škoda so ocenili na 300 N din.

Tovarna
šivalnih strojev
»MIRNA«
z Mirne
na Dolenjskem

praznuje od 15. junija
do 31. julija 1967 stoletnico
šivalnih strojev
»JAX-MIRNA«.

CENJENI POTROŠNIKI!

Vsak kupec, ki bo v času od 15. junija do 31. julija, ko tovarna praznuje stoletnico, kupil naš šivalni stroj »MIRNA« ali »MIRNA-VERITAS« in poslal en izvod garancijskega lista tovarni najkasneje do 7. avgusta 1967, bo dobil od tovarne po pošti na svoj naslov nazaj 100 Ndin. — Prav tako bo imel vsak kupec pravico sodelovati pri

NAGRADNEM ŽREBANJU,

ki ga bo priredila »MIRNA« v svoji tovarni 8. avgusta 1967. Izžrebani kupci bodo dobili 4 šivalne stroje in 10 elektromotorjev.

TOVARNA ŠIVALNIH STROJEV »MIRNA« —
MIRNA NA DOLENJSKEM

SPREJEMA
IN ODDAJA
VAŠE ŽELJE

V tem tednu po znižanih cenah: ženske obleke, kombinirane, flanelke, otroške kopalke, ženske puloverje — dobite pri:

„Delektstil“ ČRNOMELJ

Pred dvestoto obletnico

Dolenjske Toplice slavijo letos 200-letnico termalnega zdravilišča — Na proslavo se že pripravljajo

Po zgodovinskih virih je sedanje območje vrelica z okolico pripadalo v 13. stoletju družini pl. Reutenberg, kate-re dediščina je pozneje prešla na kneze Auersperg. Elis-pet Reutenberg, dvorna dama avstrijskega vojvode Leopolda, se je 1385 poročila z gos-podom Auerspergom in s tem so postale Dolenjske To-plice last Auerspergov.

Zdravilna terma je znana že nekaj stoletij. Gotovo so jo že od vsega začetka upo-rabljali za zdravljenje. Ta-kratni prebivalci so si napra-vili ob izvirku preproste se-deže, ob slabem vremenu pa so se kopali pod skalnato streho. V drugi polovici 17.

stoletja je dal knez Ivan Vaj-kard Auersperg vrelec pre-prosto obzidati in napraviti streho. Sedanje kopalniško po-slopje, ki so ga pozneje tu in tam prenavljali, je sezidal 1767 Jožef Auersperg. 1834 je požar uničil vsa poslopja na desnem potoku Sušice. Pro-stor pred kopalniškim poslop-jem je Auersperg odkupil in ga spremenil v ovetlični park. Do 1895 je bilo zdravilišče večinoma v zakupu, nato pa so ga spet prevzeli Auerspergi. Tega leta je požar upepelil skoraj vse hiše na desnem bregu Sušice. Knez Auersperg je hotel zdravilišče še bolj urediti in je pričel graditi po-slopje sedanje restavracije.

G. D.

KDO JE PODNAREDNIK JOHAN?

NEREŠENA PARTIZANSKA UGANKA

2

Družina Kraus — Pečanec

V Toplici je še vedno vladal mir. Izvedene so že bile vse priprave za ustanovitev topliške partizanske enote. Nemški poveljnik Prokuplja ni vedel, kaj bo v Toplici, ko je sklenil sporazum s Kosto Pečancem, da ta prevzame s svojimi četniki in žandarji vso oblast, nemška enota pa bo odrinila na rusko bojišče. V tem mirnem vzdušju je prišel odlok, da se Nemci umaknejo, Pečanec pa naj zavzame Prokuplje in tako zamenja okupatorja.

Medtem pa so v okolici samostana Ajdanovec, ki leži na južnih obronkih Jastrebcu, ustanovili topliški partizan-ski oddelek, ki je štel nad 30 borcev. Na ta način je bila dana možnost, da Johan pristopi k partizanom. Po vseh predhodnih preveritvah so sklenili, da bodo Johana odpe-ljali iz Prokuplja še pred odhodom njegove enote.

Partizan v nemški uniformi

S pomočjo zveze je 14. septembra 1941 prišel v ta od-delek in presenetil vse borce. Pripeljal ga je kurir Relja, ki je vzdrževal zveze med partijsko organizacijo v Prokup-lju in to enoto.

To srečanje partizanov z okupatorjevimi vojakom je bilo pri Bajčinskih kočah pod Malim Jastrebcom. Nena-vadnost tega srečanja je bila podkrepljena še s tem, da je bil novi partizan v popolni opremi nemške vojske. Ko so ga zagledali, je več partizanov nehote skočilo k svoje-mu orožju, ker so menili, da imajo pred seboj sovražnika. Niti na to niso pomislili, da bi utegnil biti ujetnik, ker ga je vodil kurir Relja, kajti Johan je imel puško, torbico z municijo in vso drugo opremo. Ko pa je pristopil koman-dant oddelka Marko Spanac — vojaško ime Elisija Popov-skega — in je krepko stisnil Johanu roko, so bili vsi par-tizani ponovno presenečeni: Niso vedeli tega, kar je vedel njihov komandant. Niso bili obveščeni, da bo prišel k njim Nemeč, ki je zapustil okupatorjevo vojsko in se sedaj želi boriti proti nji.

Nezaupanje partizanov

Johanov prihod v našo enoto ni vzbudil pri borcih sa-mo presenečenje, marveč tudi nezaupanje. Verjeli so zvezi iz Prokuplja in komandantu, na dnu srca pa so z neza-upanjem gledali na Johana in njegove motive za prihod. Naslednjega dne je prisegel, pa je kljub temu še dalje ostalo nezaupanje.

Zdi se, kakor da Johan vsega tega ni opazil, čeprav je vedel, da imajo partizani polno vzrokov za nezaupanje. Zato je nestrpen pričakoval prvega boja, ker je želel, da bi vsem dokazal, da je prišel iz poštenih nagibov. Medtem pa je dokazal, da je odličen strelec. Vzel je svojo puško in pomeril v vrh drevesa bližnjega gozdiča. Vsi so ga po-gledali, kaj počne, in opazili so, kako neverica skače z veje na vejo. Johan je pomeril in sprožil. Veverica je omahnila in padla, kar je povzročilo presenečenje vseh borcev. Ta dogodek je malo omeščal borce, da so se mu približali kot odličnemu strelcu. On je streljal, ne vedoč, da je municija silno dragocena za partizane. Novi tovariši mu tega niso zamerili. Prepričani so bili, da ne ve, kako težko je priti do nje in da si jo morajo priboriti od sovražnika. Topli-čani so se razveselili njegovih strelskih sposobnosti, ker je to pomenilo veliko okrepitev zanje.

Prvi orožar enote

Svoje vojaške sposobnosti je Johan pokazal tudi te-daj, ko je razstavljal orožje, ga čistil in sestavljal. To je bilo za marsikatero borca pravo presenečenje. Tudi kas-neje po prvih bojih je Johan ostal prvi orožar enote, ker je popravil okvarjene puške. To je veliko pomenilo za oddelek, ki je imel zelo malo poklicnih vojakov, in še ti, kolikor jih je bilo, so bili mladi ljudje, ki še vojaščine niso imeli za sabo. Med njimi je bilo tudi nekaj tovarišev, ki so se borili v Spaniji. Kljub temu je Johanovo strokovno znanje bilo neprecenljive vrednosti.

V enoti se je Johan najbolj spoprijateljil z najmlajšim topliškim partizanom Mališom. Bil je to trinajstletni deček, ki so ga ljubili vsi partizani. Zanj je bila vedno hra-na, poiskali so mu tudi obleko in primerno orožje. V eno-to je prišel nekaj po naključju, nekaj pa hotoma, in za-radi njegove mladosti so ga neradi sprejeli.

— Tovariši, vzemite me v partizane, je zaprosil nekoč, ko je srečal partizansko kolono, ki ji je bil na čelu Niko-dije Stojanović-Tatko.

— Kaj boš ti v partizanih! — je presenečen dejal Tat-ko. Saj si še premajhen. Ko boš zrastel, pa pridi!

— Ne grem domov, hočem med partizane! — je prav-milo dejal deček. Borci so ga zavračali, fantič pa je vztraj-no prosil.

— No dobro, pa pojdi! Bomo že kasneje videli, kaj naj storimo s teboj.

Mali Johanov prijatelj

Presrečni pobič, ki mu je nekdo takoj dal ime Mališa, je odšel s kolono in spotoma pripovedoval, zakaj se ni hotel vrniti domov.

Izgubil sem gospodarjeve svinje in je bolje, da se ne vrnem. In zakaj bi jih varoval za četnike, ko so vendar partizani dobri ljudje in se borijo proti okupatorju, je raz-lagal Mališa.

Ko so Mališa pripeljali pred komandanta Marka, se je ta najprej nasmejaj, potem pa, ko so mu pojasnili, zakaj fantič ne sme domov, ga je sprejel v enoto za izvidnika.

KO POLETJE 1967

IZ PITTSBURGHA

30. julija ob 20.30 v Gradu Otočec

ohranitev jugoslovanske kulturne dediščine.

Gostje prihajajo k nam iz Pitts-burgha, mesta, ki leži ob reki Ohio v oddaljeni Pensilvaniji. Mesto je znano predvsem po večjem številu znanstvenih zavodov, razviti kovin-ski, kemični in steklarski industriji ter rafinerijah nafte.

Nastop naših rojakov iz Amerike bo velika manifestacija vseh s staro domovino. Naši izseljenci bodo z nastopom oživili spomin na kraje, kjer so preživeli rano mladost, ali pa bodo njihovi sinovi in hčere, ki so se rodili na tujem, po pripove-dovanju svojih staršev in dedov spoznali naše kraje in ljudi.

- Občane, delovne kolektive in predstavnike družbeno političnih in kulturnih organizacij prosimo, naj organizirajo obisk.
- Naj bo to manifestacija bratstva med narodi in manifestacija ljubezni do naših rojakov — naših izseljencev!

POTROŠNIKOM OB JUBILEJU

kot rezultat modernizacije pro-izvodnje in sodobne tehnologije

40 POLZELA

Siling — najtrdnješa valuta

Še pred dnevi Mednarodni mo-narh, samo novi-je potrdila tudi ameriška wal-luška banka — First City Bank.

Je imel avstrijski najmanj premikov manjši padec vred-ki je znašal le 2,8-ka. Vrednost ame-ričanskega dolarja je manj-2,8 odst. Najmanj valuta v Evropi je krona, ki je po vrednosti za 6,9

valuta pa ima rekord v pad-ku. Je južnovietnam-ski dolar, ki je lani po-nesel za 33,8 odst. Vrednost je v zadnjih 10 letih padla vsako leto za 7,4 odst. vred-nost namakemu pia-steru, ki je lani padel za 10,5 odst. Vrednost brazilski cru-zera, ki je lani padel za 10,5 odst.

valutami, ki so se v letu 1966 okrepile, je o-čitala tudi jugoslovan-ski dolar, ki je lani

Superavtomatske PRALNE STROJE in HLADILNIKE

prodaja

po najnižjih cenah

JUGOTEHNIKA, Ljubljana

Pod trančo 2 — pri Čevljarškem mostu — telefon 23-881 do 23-884

- ZOPPAS superavtomatski pralni stroj model 570: 75.000 LIT in 940 Ndin
- ZOPPAS hladilnik 130 litrov: 30.500 LIT in 460 Ndin
- ZOPPAS hladilnik 160 litrov: 42.200 LIT in 570 Ndin

JAMSTVO za pralne stroje: eno leto, za hladilnike pet let! — Dobava takoj! — Zahtevajte pojasnila! — Pišite nam! — Obiščite nas!

PRIPOROČA SE: JUGOTEHNIKA LJUBLJANA, Pod Trančo 2 telefon 23-881 do 25-884

Z malo denarja - veliko muzike!

Oddaje Radia Brežice poslušajo od Zagreba do Sevnice, od Bistrice ob Sotli do Novega mesta — Prizadevajo se izboljšati program, zato so izvedli anketo med poslušalci — Pomembna novost: v jeseni tudi radijske igre

Lokalna radijska postaja Brežice deluje kot enota Zavoda za kulturo. Svoj prvi program je začela oddajati 27. oktobra 1963 in je v tem času pridobila širok krog poslušalcev, saj predstavlja najboljše vir informacij prebivalcem brežiške in krške občine. 9. julija letos je slavila pomemben jubilej — petstoto oddajo. Lani je oddajala 445 ur programa: 144 govornega, ostalo pa glasbenega. Oddaje so trikrat na teden: v nedeljo, ob torkih in petkih, razen tega pa prenaša program

ljubljankega studia z UKV oddajnika na Kumu. V brežiški okolici je sedaj okrog 7 tisoč radijskih sprejemnikov, tako da pride en aparat na 3,6 prebivalca, torej ga ima praktično že vsaka družina. Na brežiškem radiu sta trenutno zaposlena dva stalna delavca: urednik in tehnik, honorarno pa trije napovedovalci. Vsi se po svojih močeh prizadevajo za čim boljši program. S tem namenom so lani avgusta izvedli anketo med poslušalci, da bi izvedeli za njihovo mnenje.

Ljudem vseh vrst poklicev so raposlali 500 anketnih listov in prejeli 312 odgovorov. Vsi so zadovoljni s programom; najraje poslušajo čestitke, poročila, glasbene želje, nove plošče in spomine borcev. Ker je brežiška občina izrazito agrarna, je priljubljena tudi kmetijska oddaja. Želja vseh je, da bi program še razširili.

»Trudimo se, da bi želje poslušalcev vsaj delno izpolnili. V jeseni bomo začeli predvajati radijske igre, ki bodo gotovo naletele na dober sprejem pri naših poslušalcih. Nujno bi potrebovali vsaj enega novinarja, vendar ni denarja. Naši edini dohodki so od oglasov in reklam, predvsem pa od čestitk. Torej za malo denarja — veliko muzike!« je zaključil urednik brežiškega radia tov. Vlado Podgoršek. —jk

NOVI PRISPEVKI ZA ARABSKO LJUDSTVO

V brežiški občini je sklep o pomoči žrtvam izraelske agresije že uresničen

V prejšnjem tednu se je spet več delovnih organizacij v brežiški občini odločilo prispevati za arabsko ljudstvo enodnevnimi zaslužki zaposlenih. Te organizacije so: projektni biro REGION, Zavod za kulturo in Kreditna banka Celje — ekspozitura Brežice. Kmetijsko in trgovsko podjetje AGRARIA iz Brežic je zbralo od zaposlenih 200.000 starih din, v podjetju za popraviljanje voz v Dobovi so prispevali 143.000 Sdin, stanovalniško podjetje bo dalo prispevek enodnevnega zaslužka

zaposlenih iz sklada skupne porabe, osnovna šola v Dobovi pa bo dala po 1.000 Sdin na zaposlenega. Število delovnih organizacij, ki so se odločile, da bodo prispevale za arabsko ljudstvo, se je s tem povečalo. Nalogo bo opravil tudi preostali del sindikalnih podružnic, tako pa bodo v celoti uresničili sklep plenuma občinskega sindikalnega sveta in dogovor s predsedniki sindikalnih podružnic o pomoči žrtvam izraelske agresije.

IVAN ŽIVIC

Zanimanje za izlete v tujino

Dejavnost turističnega urada v Brežicah je predvsem prodaja vozovnic, turističnih spominkov, organizacija izletov, rezervacija hotelskih sob, posredovanje potnih listov in vizumov itd. Letos je veliko zanimanja za izlete po domovini, posebno pa v tujino. V prvem polletju je pešalo v tujino že 25 avtobusov, predvsem v Italijo in Avstrijo, po domovini pa peljeta vsak teden povprečno po dva avtobusa.

Na desnem bregu Save v Krškem betonirajo oporni zid za dohod na savski most. /Foto: J. Teppey/

Denar za šolstvo izločen iz proračuna

Planirana vsota za izobraževanje se v krški občini letos povečuje za 8,5 odst., prora un pa za 7,3 odst. — Predlog odloka o virih in stopnji prispevkov za izobraževanje je bil sprejet brez sprememb

Skupščina občine Krško je na seji 17. julija določila stopnjo prispevkov, ki se bodo stekali v blagajno temeljne izobraževalne skupnosti. Ta korak pomeni začetek ustvarjalnega dopolnjevanja samoupravnega sistema v šolstvu. Nova ureditev finančnih virov sprošča večje možnosti za smotrno in racionalno razvijanje šolskega omrežja, modernizacijo učnega procesa in prilagoditev družbenim potrebam naploh.

Po zakonu morajo občinske skupščine letos izločiti za izobraževanje najmanj toliko sredstev, za kolikor se povečuje njihov proračun. V Krškem je stanje dokaj ugodno. Planirani izdatki za izobraževanje se povečujejo za 8,5 odst., a proračun za 7,3 odst. Če pogledamo predvidene izdatke za osnovno dejavnost šol, potem je slika še ugod-

nejša. Ti se namreč povečujejo za 12,5 odst., torej za precej več kot je splošen odstotek povečanja proračuna. V soglasju z izobraževalno skupnostjo bodo v drugem polletju izločili iz proračuna sredstva za osnovno dejavnost šol prve stopnje, za pedagoško službo, za izredne avtobusne proge, za štipendiranje prosvetnega kadra in za mlečne kuhinje.

Republiški zakon določa, da da se za izobraževanje nameni- nijo tle viri: prispevek od osebnega dohodka iz delovnega razmerja, del obč. pri-

Velika izbira hladilnikov v krški ELEKTROTEHNI

V prodajalni ELEKTROTEHNE v Krškem imajo veliko izbiro hladilnikov domačih in inozemskih znamk: izberete si lahko kompresorskega ali absorpcijskega. Hladilnik vam bo v teh vročih dneh nadomestil šrambo in s kuhanjem ne boste imeli nobenih skrbi! V tej prodajalni lahko kupite vse aparate in pripomočke, ki jih potrebujete v gospodinjstvu.

Pomanjkanje kisle vode

V Krškem je bilo prejšnji teden občutno pomanjkanje kisle vode. Na upravi Trgovskega podjetja »PRESKRBA« so povedali, da v Rogaški Slatini in Radencih ne morejo izpolniti vseh naročil. Preskrba je sklenila pogodbe za dobavo 18.000 litrov kisle vode na mesec; dobijo pa največ 8.000 litrov.

Še težave z zaposlovanjem

Predvidena gospodarska aktivnost ne bo dosegla take ravni, da bi lahko več zaposlovali — Absolvente naj bi napotili na strokovno usposabljanje — Predlog za enoten odstotek pri financiranju šolstva

Predsednik občinske skupščine Brežice Vinko Jurkas je skupaj z občinskimi svetom 13. julija sklical posvetovalno, ki so se ga udeležili direktorji gospodarskih organizacij ter ravnatelj popolnih osnovnih šol. Na dnevnem redu je bilo obravnavanje problematike zaposlova-

nja v občini, financiranje strokovnega šolstva ter razgovor o pomoči arabskim narodom.

O zaposlovanju in zaposlenosti v občini Brežice je poročala predstavnica Komunalnega zavoda za zaposlovanje iz Celja, ki je med drugim poudarila, da predvidena gospodarska aktivnost ne bo dosegla take ravni, da bi lahko več zaposlovali. Za to je umesten predlog zavoda iz Celja, da bi predvsem absolvente napotili na strokovno usposabljanje (ne v zaposlitev) na ustrezna delovna mesta v delovne organizacije. Le-te bi bile dolžne praktičantu zagotoviti mentorja, ki bi skrbel za strokovnost dela, ki bi trajalo od treh mesecev do enega leta. Delovne organizacije bi praktičantu zagotovile minimalno nagrado, zavod za zaposlovanje pa prispevke zdravstvenega zavarovanja. Mladi bi tako dobili potrebno prakso, kar bi odgovarjalo tudi razpisnim pogojem, predvsem pa bi kadrovske službe hitreje izbolj-

ševale strukturo zaposlenih. Predlog je bil sprejet.

Ko so govorili o financiranju šolstva II. stopnje, so sprejeli predlog, naj bi se vse delovne organizacije odločile za enotne odstotke, zbirati pa bodo pričeli tudi sredstva za graditev telovadnice pri gimnaziji.

Potem ko so sprejeli še informacijo o pomoči arabskim narodom, so sklenili, da se bodo jeseni ponovno sešli, da proučijo gibanje gospodarstva v prvi polovici tega leta. V. P.

Narodni dom čaka na kupce

Delavski svet gostinskega podjetja v Brežicah je sklenil, da se znebi bremena, ki ga predstavlja zanj Narodni dom. Ta sklep je posredoval svetu za gospodarstvo, nakar je razpravljala o prodaji še občinska skupščina. Dom bodo prodali na dražbi najboljšemu ponudniku. Še naprej naj bi služil gostinstvu in turizmu.

Kolektiv Gostinskega podjetja se je odločil za ta korak, ker ne vidi nobenih možnosti za to, da bi odšel vanj letno po 20 milijonov starih din pet let zaporedoma.

Rajec še nima vodovoda

Vas Rajec v velikodolinskem okolišju šteje 19 duš. Ljudje si že dolgo želijo, da bi si napeljali vodovod. Letos so se te misli resno oprile in imeli so že nekaj razgovorov s krajevnjo skupnostjo. Seveda pričakujejo denarno pomoč, kolikor pa se bo dalo, bodo prispevali sami.

Na novo določen prispevek za zemljišča

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča je občinska skupščina Krško v začetku lanskega leta sprejela v skladu z zveznim zakonom le za ožji gradbeni okoliš. Medtem se je razvoj mestnih naselij zelo na široko razmahnil in skupščine lahko predpišejo prispevek za širša območja. V Krškem so na zadnji seji sprejeli nov odlok s katerim uvajajo plačevanje prispevka na območju mest Krško in Kostanjevica ter v naseljih mestnega značaja: na Senovem in Breštanici. Kraji s slabšo komunalno opremljenostjo (Kostanjevica, Breštanica in Senovo) imajo za 20 oziroma 50 odstotkov znižan prispevek.

DROBNE S SENOVEGA

DISCIPLINSKA KOMISIJA pri rudniku je poklicala na masiranje rudarje, ki brez vzroka ne pridejo na delo in tako povzročajo škodo kolektivu. Povedali so jim, da jih bodo odpustili, če se ne bodo popravili. Takih, ki čakajo na delo v rudniku, je okoli 100.

21. JULIJA SE JE VRNILA z letovanja v Vrsarju druga izmena rudarjev in njihovih soprojev. V tretji izmeni, ki je tega dne odpotovala na morje, je bilo toliko ljudi, da so dom povsem zasedli. Kaže, da bodo tudi naslednje izmene polnoštevne.

ZRETEV IN KOSNJA STA NA senovskem območju končani. Nekateri kmetje so pridelali po 60 in več stotov pšenice na hektaru. Slabše sorte so dale slabši pridelek.

V ZADNEM CASU SO IME LI na senovskem območju kar štiri samonore. Dva sta se obesila, eden se je ustrelil, eden pa je skočil pod vlak. Menijo, da je samomorom botroval alkohol

V Termoelektrarni niso pozabili upokojencev

v breštanjski Termoelektrarni so letos dobro poskrbeli za dopust delavcev. Vsak zaposlen je dobil 25.000 Sdin. Tisti, ki gredo na dopust izven kraja bivanja za več kot 5 dni, dobijo vsak dan še 1500 Sdin. Prav toliko dobijo tudi družinski člani, starejši od 10 let. Otroci od 4 do 10 let dobijo 1000 Sdin, mlajši od 4 let pa 500 Sdin na dan. Za prevozne stroške dobijo člani kolektiva 8000 Sdin, družinski člani 4000 Sdin in otroci od 4 do 10 let 2000 Sdin. Rasen tega lahko preživijo dopust v vikendih podjetja v Poreču in Piranu. Zanimanje za letovanje na morju je zelo veliko, tako da jim je Zdrženje borcev odstopilo svoje vikend hišico.

Pohvaliti pa velja, da je Termoelektrarna dala upokojencem prav toliko denarja kot zaposlenim.

Krški most do 29. novembra

Gradnja krškega mostu poteka po načrtu. Predvidoma ga bodo podpli za dan republike, seda pospešeno gradijo cestni priključek na levem bregu Save, ne vedo pa še, kdo bo delal priključek na desnem bregu.

Izvajalci del morajo most in druga dela končati do 1. novembra, da bi lahko most pred otvoritvijo še tehnično pregledali in izvedli vse preizkusne obremenitve. Ko bodo vsa dela končana, bo za most porabljenih 945.840.000 starih dinarjev.

Ribez bo treba škropiti!

Kljub temu, da je črni ribez letos v nekaterih krajih pozebel, je krški Agrokombinat odkupil 30 ton tega zdravilnega sadeža, kar je največ doslej.

V krški občini pridelajo največ ribeza v okolici Rake in Ravni, to je na vinogradniškem področju. Agrokombinat sam ima zasajen črni ribez na 6 hektarjih. Letos so morali zaradi pozebe posekati v Kostanjevici 2 hektara ribeza.

Tudi na Vidmu bo market

Trgovsko podjetje »PRESKRBA« je letos namenilo za gradnjo novih in obnovo starih trgovin okoli 100 milijonov S din. Večino denarja bodo dali iz lastnih sredstev. Samo za novo trgovino v Kalševcu so dobili 10 milijonov kredita. Tu bodo zgradili trgovino s skladiščem, ki bo oskrbovala okolico Kalševca, Gornje Blance in Bohorja.

Na Vidmu gradi »PRESKRBA« nove stavbo, v kateri bo samopostrežna trgovina, bife in delikatesa. To bo velika trgovina tipa market. Prejšnji teden so na Senovem odprli novo skladišče. V isti stavbi je še nova prodajalna na Tobaku in trzinca. »PRESKRBA« obnavlja oziroma bo obnovila še trgovini v Leskovcu in na Raki. V Krškem bo nasproti sa-

mopostrežbe uredila dva razstavna prostora za pohištvo. V načrtu imajo gradnjo trgovin tudi na drugih območjih.

»PRESKRBA« ima sedaj 39 poslovalnic in 129 zaposlenih. Kljub novim trgovinam ne bodo bistveno povečali števila zaposlenih, temveč bodo bolj razmestili sedanje delavce.

BREŽIŠKE VESTI

NAD 1.000 AVTOMOBILOV se je v nedeljo ustavilo v Cateških Toplicah. Na letnem kopalnišču so zbrali s vstopnino 1.129.000 Sdin. Zaseden je bil tudi simulski bazen. Blagajničarka je tu prodala za 213.000 Sdin vstopnico. V obeh bazenih velja vstopnina 400 Sdin na osebo. Gostje so napolnili vse restavracijske prostore in sredstvo osebje je delalo brez oddiha. Prodali so ogromne količine pišča, ker je bilo izredno vroče.

OB KUKI SO BILI ZASEDENI NA PRAZNIK IN V NEDELJO malone vsi kočički na obeh bregovih. Zlasti v nedeljo je bilo ob rekli veliko kopalcev. Na tisoče izletnikov si je omislilo oddih vzdolž rečne struge od Izelva do Čerkelj. Kostanjevica, Otočca in še naprej.

V ZGRADBI POLEG TRZNIČE je odprta nova čistilnica. Ze prve dni je imela veliko obiska. Prebivalci Brežic so oddajali oblike za končno čiščenje dosedaj v Krško pri Zagreb, odlej pa bodo imeli čistilnico bolj pri roki.

BREŽIČANI SO DOBILI ČEZ POLETJE dve novi avtobusni zvezi s Novim mestom in Ljubljano. Dopolnje je SAP vpeljal nov avtobus z odhodom iz Brežic ob 11.15, popoldne pa avtobus s odhodom iz Brežic ob 14.00 uri.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

V občini je 242 brezposelnih ljudi

V kočevski občini je razen gozdarskih in kmetijskih enot vsa gospodarska dejavnost osredotočena v samem Kočevju. Manjši lesni obrat je še v Podpreski, ki zaposluje ljudi iz doline Drage.

Na zavodu za zaposlovanje delavcev v Kočevju je prijavljenih v tem mesecu 172 brezposelnih žensk in 70 moških. V glavnem je to nekvalificirana delovna sila. Kvalifikacijo imajo samo: arhi-

tekt, stomatolog, kmetijski in gozdarski tehnik, maturant gimnazije, radijski tehnik, dva soferja, dve šivilji in ena kuharica. Pravico zdravljenja ima pri socialnem zavarovanju 25 ljudi, denarno nadomestilo od zavoda pa prejema šest oseb. Število brezposelnih se bo še povečalo, ko se bodo prijavili tisti, ki so letos končali osemletko. Ker še niso dobili delovnih knjižic, se do sedaj niso mogli prijaviti.

Število brezposelnih v občini stalno niha. Najbolj je zaskrbljujoča brezposelnost mladine, ki se izgublja v brezdelju, pride pod vpliv slabe družbe in predstavlja velik problem v občini.

Občinska sredstva so letos bolj skopa

V kočevski občini deluje 13 krajevnih skupnosti. Sredstva, ki jih dobijo od občine, so letos bolj skromna, saj znašajo komaj okrog 9 milijonov Sdin. Razen tega imajo krajevne skupnosti tudi lastne dohodke — nekatere več, druge manj.

Krajevna skupnost Predgrad je dobila letos 1,7 milijona Sdin sredstev za izgradnjo vodovoda v Dolu. Investicije v ta dela se bodo lahko čez čas lepo obrestovale, saj postaja Dol vedno bolj privlačna turistična točka za domače in tuje goste.

Najbolj delovna je krajevna skupnost v Kočevju, ki se pripravlja na gradnjo ceste na Trato in na kanalizacijo. V načrtu je rekonstrukcija Tomšičeve ceste, ki bo stala okrog 40 milijonov Sdin. Skupnost skrbi tudi za urejanje parkov in ulic. Vseh

del krajevna skupnost s skromnimi sredstvi ne bo mogla sama opraviti. Nekaj denarja bodo morale prispevati tudi delovne organizacije. P. S.

Šest let glasbene šole

Prejšnji mesec je nižja glasbena šola priredila v avli nove šole v Kočevju zaključni javni nastop gojencev in s tem zaključila bogato šestletno obdobje delovanja.

V zadnjem šolskem letu je imela šola okrog 80 učencev, poučevali pa so trobila, klavir, violino in harmoniko. Čeprav je med učenci tudi precejšnje zanimanje za pouk kitare, niso mogli dobiti učitelja. Med letom so učenci izpolnili štiri samostojne

glasbene večere, sodelovali pa so še na številnih proslavah in drugih kulturnih prireditvah. Od glasbenih večerov, ki jih je priredila šola, naj omenimo le dva posebno uspela: samostojen nastop Mire Klunove na kitari in klavirju in Mozartov večer...

Šola se je odločno vključila v kulturno življenje Kočevja, s čimer je opravičila obstoj. Zdaj si v mestu že težko zamisljamo kulturne prireditve brez instrumentalnih nastopov učencev glasbene šole. V mestu je že nekaj ljudi, ki razmeroma dobro obvladajo kako glasbilo, na ta način pa lahko popestrijo različne prireditve.

Načrti šole za prihodnje leto niso majhni. Če bodo imele dovolj sredstev, bodo uvedli baletni pouk za otroke od 5. do 8. leta. Ker je ta pouk izredno drag, šola pa nima lastnih sredstev, pričakuje izdatnejšo pomoč predvsem od novoustanovljene občinske izobraževalne skupnosti. Vodja šole prof. Miloš Humek namreč poudarja, da je osnovni namen šole glasbena vzgoja vseh otrok, ki imajo za glasbo veselje in talent, če pa bi bil pouk (mislim baletno vzgojo) odvisen le od sodelovanja staršev, bi se šola žal spremenila v zavod privilegirancev, to je otrok staršev, ki imajo dovolj velike dohodke. Vzgoja naših otrok in njih srčna kultura nam morata biti toliko pri srcu, da bomo našli sredstva za tako šolo, zaključuje prof. Humek. P. G.

S sobotnega slavlja v Novi Štifti

Partizanskega slavlja na dan vstaje, 22. julija, pri Novi Štifti se je udeležilo veliko ljudi. Pred zbrano množico je najprej spregovoril predsednik občinskega odbora ZZZB NOV Ribnica Janez Picek, nato pa je odkril spominsko obeležje ter ga izročil v varstvo KO ZZZB NOV Sodražica. Predsednik krajevne organizacije ZZZB NOV Sodražica Dane Samsa se je v krajšem govoru spomnil trpljenja in žrtve ljudi v vaseh pod Travno goro ter junaštva padlih borcev. Po govoru je vod JLA iz Ribnice izstrelil častne salve v počastitev

padlih borcev. V kulturnem delu programa je sodeloval moški pevski zbor iz Ribnice, recitatorji iz osnovne šole Sodražica in pripadniki JLA iz ribniške garnizije.

Po slovesnosti je bilo tovariško srečanje. Borci in drugi vaščani so obujali spomine na težke dni iz NOB. Številni udeleženci proslave so nato obiskali Travno goro, Grmado in druge turistične točke. — Na sliki: pogled na del udeležencev proslave v Novi Štifti

(Foto: Drago Mohar, Ribnica)

31. julij: praznik Loškega potoka

Prebivalci Loškega potoka praznujejo zadnjega julija krajevni praznik in spomni na dan, ko so italijanski okupatorji požgali vas Travnik in v zameno za enega ali dva padla Italijana ustrelili 18 talcev. Vendar jim tudi to ni bilo dovolj: veliko ljudi so odgnali v taborišča na Rab, v Gonars, Padovo in drugam. V tistih dneh so fašisti ubili tudi pet učiteljev, ki so bili tedaj najbolj vneti pobudniki odpora. Postrelili so jih pri Mrtalozu ob cesti Loški potok—Jelenov Zleh—Glažuta.

Letos ne bo pomembnejših proslav ali prireditev, čeprav

je od teh dogodkov minilo četrstoletje. Vzrokov je več, najpomembnejša sta vse več

je pomanjkanje poživovalnih in sposobnih ljudi ter pomanjkanje denarja. K. V.

Igro bodo uprizorili jeseni

Kulturno umetniško društvo Ivan Vrtačnik iz Loškega potoka je nameravalo za letošnji krajevni praznik pripraviti predstavo dramskega dela. Ko pa je društvo začelo zbirati igralce, so kmalu ugotovili, da je na voljo premalo časa in premalo ljudi. Srednješolci so bili pripravljene sodelovati, vendar bi morali pri tem pomagati tudi starejši igralci, ki pa v poletnem

času nimajo dovolj časa za te stvari. Sklenjeno je bilo, da bodo igro uprizorili jeseni.

Razen igralcev primanjkuje tudi denarja. Trenutno še ni poravnani dolg, ki je nastal takrat, ko so preurejali dom. Za napeljavno elektriko v novo kino dvorano dolguje društvo še 1.250.000 Sdin, precej pa je dolžno tudi Gradbeniku iz Ribnice.

KMETIJSKA IZKUŠNJA IZ RIBNIŠKE OBCINE

Pridelovanje na koščkih ni donosno!

Razvojni program naj predvidi združevanje manjših parcel v večje — Potrebno je nekaj novih občinskih odlokov

V ribniški občini daje kmetijstvo kruh precejšnjemu številu občanov. Živinoreja je tu že od nekdaj doma. Redijo piemensko živino, v zadnjem času pa predvsem mlekarice. Molza je donosna reč. Pogodbeni reja telet da je tudi precejšen dohodek. V kmetijstvu pa kljub temu

neka manjka. V mislih imamo razvojni program, ki bi moral nakazati tudi specializacijo. Pogodbeniki bodo še nadalje pridelovali tržne presečke na našem območju in hkrati čedalje bolj uporabljali stroje. Seveda se dajo stroji uspešno uporabljati le na večjih površinah. Zato bi

bilo nujno razdrobljeno zemljo zložiti v velike parcele. Veliko kmetov je že za to, da bi tako napravili nekateri pa nasprotujejo. Združevanje manjših parcel v večje bi opravili zlasti v nižinskih krajih. Nedvomno bo morala pri tem pomagati tudi občinska skupščina, s tem da bo sprejela ustrezne odloke. Potrebna pa bo tudi pomoč krajevnih skupnosti, ki si morajo prizadevati za napredek v kmetijstvu.

DROBNE IZ RIBNICE

■ BOROVIŠČE SO letos v zgodovih za vasjo Zlebič dobro obrodile. Otroci in odrasli so jih veliko nabrali. Ker imajo v mnogih hišah tudi sokovnike, so pogljudi pripravili borovničevick. ■ GOSTILNICA MIHELIC s Podklanca pri Kadicah povečuje gostinske prostore. Vsekakor bo povečanje zgradbe v prid razvoju turizma v tem kraju, saj Kadiče s slapom privabljajo vedno več obiskovalcev.

■ RIBNICANI SO letos dobro založeni s sadjem in zelenjavo. Potrošniki so s tem, da so prišli na trg tudi privatniki, zadovoljni, ker imajo večjo izbiro. Pri ocah pa ni bistvenih razlik.

■ S PRENOŠCI JE Ribnica že vedno na temnem. Gostinstvo lahko nudi le 15 postelj, turizma no društvo pa ima registriranih pri privatnikih 18 postelj. Za razvoj turizma ni dovolj samo lepota kraja, dobra postrelba in po dobno, ampak tudi sodobno opremljena prenošišča, v katerih se bodo gostje dobro počutili!

REŠETO

Tržaški Slovenci v Kočevju

Ze lani je več izletniških skupin Slovencev iz Trsta obiskalo Kočevje. Ogedali so si mesto in pokrajinski muzej v Šeškovem domu. Mesto jim je zelo ugajalo in tudi s postrežbo v hotelu Pugled so bili zadovoljni, zato so obljubili, da bodo še prišli.

V nedeljo, 23. julija, so se rojaki in drugi Tržačani spet pripeljali s tremi avtobusi.

Med njimi je bilo več takih, ki so bili že lani pri nas. Po ogledu mesta, muzeja in Šeškovega doma so imeli v hotelu Pugled skupno kosilo, popoldne pa so se preko Delnič in Reke vrnili domov proti Trstu.

Turistično društvo in Svoboda bi lahko še tesneje sodelovala z društvi iz Trsta in tako okreplila prijateljske vezi med obema mestoma.

Zabavna prireditev v hotelu Pugled

Hotel Pugled v Kočevju je priredil v nedeljo, 23. julija, zabavo prireditev na vrtu pri hotelu. Za ples je skrbel orkester garnizije JLA iz Ribnice. Številna udeležba je dokazala, da občani Kočevja radi obiskujejo zabavne prireditve. Nekateri so mnenja, da je za družabno življenje v Kočevju še premalo poskrbljeno. Dobro bi bilo, da bi na večjih prireditvah pripravili tudi kulturni program, ki bi privabil še več obiskovalcev.

Rinža je še vedno umazana!

Člani ribiške zadruge v Kočevju so zelo aktivni. Zadnje čase je spet vse več upravičenih pritožb na račun KGP

Kočevje zaradi onesnažene Rinže, saj je ta reka edino področje njihove dejavnosti. Letos je površina Rinže spet močno prerastla z lokvanji. Pri tržnici in trgovini »Non-stop« je večkrat vse polno papirja, polen, kosov od zabojev in druge nesnage. Vse to pa ni v mestu v čast, posebno v turistični sezoni. Slišati je bilo, da je ribiška zadruga dobila potrebna sredstva za čiščenje Rinže. Pred tedni so že pričeli delati, sedaj pa je spet vse mirno in umazanija na Rinži je ostala. Takšno stanje ni v ponos niti ribiški družini niti turističnemu društvu, še najmanj pa občanom mesta. Potrebno je, da umazanijo čimprej odstranijo, ker so sredstva zagotovljena in tudi delovne sile je dovolj!

Matični urad Kočevje

V juniju se bil rojen 1 deček, poročilo pa se je 5 parov. Umrli so: Ivan Jazbinšek, delavec iz Brega pri Kočevju, 36 let; Ignacij Brenčič iz Zeljne 27, 77 let in Angela Stropnik iz Kočevja, Reška cesta 26 57 let

KOČEVSKÉ NOVICE

Stoletni kostanj ogroža ljudi

V Kočevju ni več starih zgradb, ki bi spominjale na preteklost. Je pa še mnogo starih kostanjev. Posebno nekaj stoletij star kostanj na hišo na Ljubljanski cesti daje s svojo visoko krošnjo lepo podobo mestu. Pred leti je turističnemu društvu uspelo, da se je mogočno drevo ohranilo. Okrog njega so zgradili židni venec, na katerem nelo rada poseđa mladina. Orjak pa je ostareel in še v zimskem času je pod pritiskom snega začel odpasti del mogočnega vrha. K sreči ni bilo nikogar pod njim, da bi ga debele veje zadele. 18. julija so se veje spet odlomile. Tudi tokrat niso nikogar poškodovala, čeprav se na tem kraju večkrat igrajo otroci. Kostanj je potrebno čimprej podreti, da na bo povzročil kakšne hujše nesreče!

S poti po kočevski občini

■ POMOČ ZA STANOVANJA — Gosdnj obrat KGP v Podpreski se li načrtno reševati stanovanjska vprašanja. Vodstvo obrata bi rad, da bi čimprej osredinili poslovni prostor v Dragi, ker bi z obnovo sedanjih obratnih prostorov dobili troje stanovanj. So tudi za to, da bi v prihodnje dali več denarja za obnovo in nove hiše, ki jih žele sediti zaposleni.

■ SVET KOOPERANTOV PRI KGP — Obrat na kmetijsko kooperacijo kočevskega KGP bi rad omogočil zasebnim pridelovalcem, da bi več pridelali. Zlasti skrbijo za vzrejo telet. Prizadevanja za zasebnikov usklajujejo svet il kooperantov.

■ PREMALO RAZUMEVANJA ZA GASILCE — Vodstvo občinske gasilske zveze v Kočevju je ugotovilo, da je v občini čedalje manj gasilskih enot in čedalje manj gasilcev. Razlog vidijo v tem, da se v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih premalo zanima za gasilsko dejavnost. Težave imajo tudi z vzdrževanjem gasilstva, ker ne zadostajo sredstva, ki jih prejmejo iz občinskega proračuna in občinskega gasilskega sklada.

■ V KOČEVJU POTREBNO KOPALISCE — Potreba na javno kopalnico v Kočevju je velika, saj se v Ranzli, ki ima slab tok, ni mogoče kopati. Maloštevni kopalci so se zatekli v Mahovnik in na Breg. Večina meščanov se vozi na kopanje v Kolpo, Krko in druge vode.

Z nožem ga je v srce

18. julija se je ob 23.55 zgodil uboj v Stari cerkvi v hiši številka 36. Na domači zabavi sta se Jože Hodnik in Vid Poljak, ki sta bila vinjena, sprla. Poljak je raztrgal Hodniku majico, ta pa ga je zabodel z žepnim nožem v srce. Poljak je izdihnil, še preden je prispel rešilni avto.

OBESIL SE JE

21. julija okoli polnoči se je obesil na vrtu 80 m od svoje hiše Jože Lavrič iz Koblarjev pri Kočevju. Pokojnik je bil upokojevec. Pogosto je bil bolan. Na večer pred smrtjo je s prijatelji popival.

Kam s tistimi, ki so brez službe?

Pretekli teden je predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Črnomelj razpravljalo o naraščajoči brezposelnosti v občini — Konec junija je iskalo delo 139 ljudi, od teh jih 97 nima zemlje — Sprejeli so več sklepov, ki pa nekaterim prav gotovo ne bodo všeč

Na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga črnomaljska podružnica zavoda za zaposlovanje, je predsedstvo sindikalnega sveta ocenjevalo sedanji položaj in analiziralo vzroke, zakaj vse več ljudi ostaja brez dela.

Med 139 nezaposlenimi v občini Črnomelj, kolikor so jih imeli pri zavodu vpisanih konec junija letos, je 128 žensk in 97 oseb brez lastne zemlje, s katero bi se lahko preživljali. V vrstah nezaposlenih je 110 nekvalificiranih ljudi, 13 z nižjo izobrazbo, 1 s srednjo, 1 z visoko ter 14 oseb, izučenih obrti.

Podatki so zaskrbljujoči zlasti še zato, ker je znano, da bodo v nekaterih kolektivih morali še zmanjšati število zaposlenih. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta pa je menilo, da bi lahko z nekaterimi ukrepi zmanjšali ali vsaj omili sedanji položaj. Sprejeli so nekaj sklepov in priporočil delovnim organizacijam, s katerimi pa se vsi gotovo

ne bodo strinjali, ker bo mnogo prizadetih.

1. Priporočajo vsem kolektivom, naj temeljiteje skrbijo za razvoj osnovne in razširjene reprodukcije, da bi lahko zaposlovali nove ljudi, ki imajo končano osemletko.

2. Delovnih organizacijah naj se pogovorijo s še zaposlenimi člani — upokojenci, da bi le-ti svoja delovna mesta odstopili mlajšim.

3. Občinski skupščini bodo predlagali, naj ponovno obravnava uslužnostne dejavnosti in obrtništvo, ker je prav v tej panogi zadnje čase dokaj zmešnjav. Dogaja se namreč sledeče: stranke pokličejo obrtnike družbenega sektorja za razna popravila, ti pa svetujejo, naj del ne zapajo podjetju, temveč da bodo prišli popraviti okvaro raje popoldne, v prostem času!

Delovne organizacije s področja komunalnih dejavnosti so zaradi takega odnosa svojih delavcev nedvomno prizadete, zato so bili člani predsedstva mnenja, da je treba popoldansko izredno obrt zaježiti ter redno zaposliti več delavcev v družbenem sektorju.

Ko so razpravljali o tem, kako ljudem pomagati do kruha, so ugotovili še to, da imajo nekateri delavci in uslužbenci zelo malomaren odnos do dela in discipline, da si namenoma ne prizadevajo za razvoj svojega kolektiva itd. Na žalost je med takimi tudi nekaj bivših borcev. Ker bodo morala nekatera podjetja v sedanji finančni stiski še zmanjšati število zaposlenih, bodo na vrsti za odpoved predvsem nedisciplinirani ljudje, ker jih bodo najlaže pogrešali.

scipline, da si namenoma ne prizadevajo za razvoj svojega kolektiva itd. Na žalost je med takimi tudi nekaj bivših borcev. Ker bodo morala nekatera podjetja v sedanji finančni stiski še zmanjšati število zaposlenih, bodo na vrsti za odpoved predvsem nedisciplinirani ljudje, ker jih bodo najlaže pogrešali.

Novi zavod že dela

Pred dnevi je začel delati novoustanovljeni Zavod za kulturno prosvetno dejavnost v Črnomlju, ki je nastal z združitvijo Doma ljudske prosvete in Delavske univerze. Za vršilca dolžnosti direktorja je bil imenovan Kamilo Weiss. V naslednjih 6 mesecih bodo v novem zavodu uredili vsa potrebna dokumentacija, statut in pravilnike.

Potrebne so nove zaidalne površine

Svet za gospodarstvo in finance pri občinski skupščini Črnomelj je pred dnevi razpravljal o idejnem osnutku zaidalnega načrta za področje Čardak (med Solsko in Zadržno ulico) ter za stanovanjskimi bloki v Kanižarico. Odločili so se za tak idejni osnutek, da bo mogoče takoj izdelati zaidalni načrt za te površine.

Viniški poravnalni svet pohvaljen

V razpravi o delu pravosodnih organov so na seji 13. julija odborniki občinske skupščine omenili tudi delo poravnalnega sveta. Poudarili so, da poravnalni sveti opravljajo svojo odgovorno dolžnost zelo uspešno in s tem razbremenjujejo občinsko sodišče. Še posebej so pohvalili delo poravnalnega sveta na Vinici, ki je v svoji mandatni dobi rešil s poravnavo skoro tri četrtine spornih zadev, o katerih je razpravljalo.

Višja preživnina

Več kot 60 mater na področju občine Črnomelj je lani za svoje nezakonske otroke zahtevalo višjo preživnino. Sodišče je okoli 30 primerov že obravnavalo in določilo, da morajo očete nezakonskih otrok plačevati povprečno 9000 S din na mesec.

LESENEGA KOPALISCA V METLIKI ni več. Pred kratkim so ga podrli in zgradili sodoben objekt, v katerem so: restavracija, kuhinja, sanitarije ter več prostorov za omarice in kabine. (Foto: Ria Bačar)

NOVOTEKSOVI komunisti niso klonili!

Zahtevajo dosledno izvajanje stališč političnega aktiva in občinske skupščine v Novem mestu in v Metliki — Razčiščevanje zadev in odnosov še ni končano in ga bodo prihodnji mesec nadaljevali

»Priporočila občinske skupščine v Novem mestu je delavski svet tovarne NOVOTEKS izigral, povzročiteljem neredov pa dal odgovorne funkcije v organih upravljanja, ne da bi jih kaznoval.« Ta ugotovitve je rabila za izhodišče, ko so NOVOTEKSOVI komunisti 20. julija, na sestanku v metliškem obratu, politično ocenjevali stanje v tovarni. V razpravi je sodeloval tudi član kontrolne komisije CK ZKS Jakob Zen.

Nedvomno je res, da so januarski in kasnejši dogodki postavili na preizkušnjo vse napredne sile v tovarni, so poudarili. Komunisti, ki so s svojimi stališči podprli koncepte, kakršne je od tovarne zahtevala gospodarska reforma, pa so prišli kmalu v nemilost pri tistih, ki za te koncepte niso hoteli slišati. Mnega in stališča maloštevilnih komunistov v vzdušju, kakršno je prevladovalo na sestankih kolektiva in organov upravljanja, niso mogla zmagati. Komuniste so ovirali na vsakem koraku in jih celo dolžili, da so krivi za nered.

Podobno so doživljali člani kolektiva, ki so si »drznili« misliti in delati kot komunisti. Dobivali so anonimna pisma, poslušali grožnje z od povedmi in bili zastraševani. Delovne metode komunistov (sestanki, prepričevanja, ocenjevanje, analiziranje) so bile, kakor so menili na metliškem sestanku, pre malo učinkovite. Morda so komunisti prav zaradi tega doživeli neuspeh pri kandidiranju in na volitvah v občinsko skupščino ter samoupravne organe, saj jih (z izjemo metliškega obrata) v novih organih ni. Ob takem stanju, vzdušju,

nenemnem oviranju in neskladju stališč, zaradi česar je bila zelo težavna politična dejavnost, so postali nekateri komunisti v obeh osnovnih organizacijah NOVOTEKSA malodušni in so celo razmišljali o izstopu iz članstva ZK. Niso pa omahovali tisti komunisti, ki so bili prepričani, da imajo prav, da so bila pravilna stališča političnega aktiva in obeh občinskih skupščin (novomeške in metliške) do gododkov in stanja po dogodkih v NOVOTEKSU. Ti komunisti so prepričani, da zanje še ni nič končanega, da se njihovo delo, kakršno jim nalagata potreba in čas, v organih upravljanja in kolektivu sploh šele pričneta.

Na metliškem sestanku so se tudi dogovorili za enotno stališče, ki ga bo treba zastopati ob zahtevah metliškega obrata po samostojnem obračunu in obnovi strojnega parka. Poudarili so, da gre v tem primeru za samoupravno pravico metliškega obrata, ki jo morajo komunisti podpreti. To pa je že del programa, ki ga nameravajo sprejeti. Ze na tem sestanku so povedali, da bodo zahtevali od organov upravljanja, da bodo dosledno izvajali stališča političnega aktiva in občinske skupščine v Novem mestu in delali po naprednih konceptih za gospodarjenje.

Umrl je Janez Težak

V petek 21. julija je v 57. letu starosti zaradi raka umrl Janez Težak iz Dol pri Suhorju.

Bil je med prvimi organizatorji osvobodilne fronte na tem področju. Leta 1942 so ga Nemci ujeli in ga zverinsko pretepili, tako da so mu posledice ostale za vedno. — Na pogrebu, ki se ga je udeležilo okoli 300 ljudi, se je pred mrliško vežico od njega poslovil najprej sovaščan-borec Stanko Težak, pred odprtim grobom pa še član ZB Jože Mihelčič.

Tudi v Črnomlju zbirajo prispevke

Pred kratkim so vodstva družbeno-političnih organizacij imenovala koordinacijski odbor za pomoč žrtvam imperialistične agresije. Odbor je že začel zbirati prispevke občanov in delovnih kolektivov. Ker je akcija široko zasnovana in ima podporo vseh organizacij, kaže že v začetku na razmeroma lepe uspehe. Računajo, da bo zbiralna akcija zaključena konec julija, zato prosijo vse zamudnike, naj čimprej nakažejo svoje prispevke na poseben tekoči račun pri Komunalni banki Črnomelj številka 505-746-4-75.

Dvoje gostovanj v Črnomlju

V petek, 21. julija zvečer, je Dom JLA povabil v Črnomelj na gostovanje priznan ansambel Magnifico. Polna dvorana poslušalcev je z navdušenim plaskanjem nagrajevala izvajalce pesmi Latinsko Amerike. Prireditev je bila organizirana v podčistev dneva vsake.

Pred dnevi je gostoval v mestu tudi zagrebški VARIETE. Na predstavah, ki so bile 20., 21., 22. in 23. julija so številnim gledalcom prikazali dresuro šivali, zabavne točke, hipnoz in spretnostne točke.

Čez umetno osemenjevanje ni več pritožb

Lani se je kvaliteta del pri umetnem osemenjevanju krav na črnomaljskem območju precej izboljšala, tako da zdaj ni več slišati pritožb. Prvič so bile umetno osemenejene 2003 plemenice, ponovno pa so jih osemenili še 418. Iz podatkov veterinarske inšpekcije je razvidno, da je bilo lani 331 umetnih osemenitev več kot v letu 1965.

Kazen za razbijače zborov volivcev

Na nedavni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL Črnomelj so ocenjevali delo minulih zborov volivcev, na katerih so se občani izrekli za 4-letni krajevni samoprисpevek — Sprejeli so tudi delovni načrt za naslednje 4 mesece in razpravljali o zdravstvenem domu

Izvršni odbor občinske konference SZDL je ugotovil, da so bili nedavni zbori volivcev po vsej občini uspešni predvsem po zaslugi prizadevnih vodstev krajevnih organizacij SZDL in njihovih aktivistov, kakor tudi po zaslugi članov občinskega političnega aktiva. Obravnavali so tudi tiste primere, kjer zbori volivcev niso uspeli zaradi posameznih ljudi, ki vedno na vseh

sestankih tjavdan kritizirajo, tokrat pa so si dovolili tudi žaljive in nesramne izpade v javnosti. Tiste posameznike, ki so se na zborih volivcev grdo vedli, je sklenilo predsedstvo SZDL predlagati v kaznovanje občinskemu sodniku za prekrške.

Druga točka dnevnega reda je bila namenjena načrtom za bodoče delo organizacije do konca novembra letos. Dogovorjeno je bilo, da bodo vse krajevne organizacije avgusta pobrale članarino in skušale pridobiti nove člane, urejale bodo evidenčne in blagajniške knjige. Septembra se bo sta sestali sekcija za kmetištvo in sekcija za družbeno aktivnost žensk, sklicano pa bo tudi širše posvetovanje o

aktivnosti mladine v družbenem življenju. Razen tega je na programu več javnih tribun o zunanji politiki, zaposlovanju in izobraževanju.

Oktobra je planirana druga seja občinske konference SZDL, zatem pa bodo konference po krajevnih organizacijah, ki bodo končane do konca novembra.

Dobrišen del razprave se je sukal okoli stanja v zdravstvenem domu, ker je bilo tudi na zborih volivcev spet nemalo pripomb na račun poslovanja te ustanove. Sprejeli so sklep, da bo občinska komisija za družbeni nadzor čimprej raziskala stanje ter na prvi občinski seji poročala o svojih ugotovitvah.

Prijetna in vesela »TURISTIČNA NOČ NA KOLPI«

Minimalni petek zvečer so v Metliki na Kolpi odprli nov kopaljski objekt. V zgradbi je restavracija s kuhinjo, bife, 8 kabin za preoblečevanje in 56 garderobnih omaric. Cene za uporabo omaric kabin in za parkiranje so enotne: 1 novi dinar. Otvoritev je bila v okviru letošnjih turističnih prireditev z naslovom »Turistična noč na Kolpi«. Prireditev so

začeli s promenaadnim koncertom metliške godbe na pihala. Nastopili so še moški pevski zbor in folklorna skupina iz Metlike, vokalni solisti in humorist Toni. Nazadnje je BETI pripravila revijo kopalnih oblik.

Na kopaljsču bo od sedaj naprej vsako soboto in nedeljo ples. Razen tega bodo pekli tudi janjčke, odojke, račnjice in čevapčice.

VELETRGOVSKO PODJETJE
KOKRA — KRANJ
obvešča cenjene potrošnike, da odpira
v METLIKI NOVO PRODAJALNO

**OTVORITEV
PRODAJALNE KOKRA
METLIKA**

(Partizanski trg) bo 31. julija.

Na zalogi velika izbira tekstilnega blaga, lahke konfekcije, moškega in ženskega perila, galanterijskega blaga in igrač.

Konkurenčne cene, potrošniški krediti
Za obisk se priporoča kolektiv prodajalne

KOKRA — METLIKA

**METLIŠKI
TEDNIK**

NOVICE
ČRNOMALJSKE
KOMUNE

OD CETRTKA DO CETRTKA

„Biti, ne biti - to je zdaj vprašanje!“

Letos bo treba zbrati za strokovne šole še okoli 170 milijonov Sdin — Delovne organizacije razpravljajo o prispevku, mnoge pa se tudi izgovarjajo: »Da, če bi bil ta odstotek že uzakonjen — zdaj je odvisen le od lepe besede in prepričevanja...«

Delovne organizacije so morale do 20. julija odgovoriti, ali so pripravljene prispevati po 1 odstotek izplačanih osebnih dohodkov za financiranje strokovnega šolstva ali ne. Tako priporočilo, ki pa je ob hudem finančnem stanju že poziv, je nanje naslovila občinska skupščina po razpravi o položaju strokovnega šolstva na seji, ki je bila pred tedni.

Ocenjujejo, da bodo delovne, predvsem gospodarske organizacije v novomeški občini letos izplačale okoli 17 milijard Sdin kosmatih osebnih dohodkov. Če bodo spoštovala priporočilo občinske skupščine (in republike) ter odvedle po 1 odstotek za strokovno šolstvo, bo zbrano okoli 170 milijonov Sdin. To je približno toliko, kot je potrebno dati letos strokovnim šolam za nemoteno delo oziroma kolikor je potrebno

zbrati, da bo občina lahko poravnala obveznosti do medobčinskega šolskega sklada iz prejšnjih let.

Po podatkih, s katerimi so seznanjene tudi gospodarske organizacije, je bilo do zdajnjega maja vplačano nekaj več kot 22,7 milijona Sdin, ali tretjina tega, kar je bila občina dolžna medobčinskemu skladu v letošnjem pr-

vem polletju. V drugem polletju mora občina razen tega zagotoviti še 74 milijonov starih din.

Prizadete strokovne šole z učnim kadrom in dijaki vred, občinska skupščina, družbenopolitične organizacije in drugi, ki si prizadevajo za nemoteno delo strokovnega šolstva, z velikim zanimanjem pričakujejo, kaj se bo izcimilo iz priporočila delovnim, predvsem gospodarskim organizacijam. Pričakovanje je tolikanj bolj dramatično, ker se vsi zavedajo, da je obstoj strokovnega šolstva potisnjen v roke organizacijam, ki so ta čas edine sposobne rešiti strokovno šolstvo.

Aprila letos se je pogreznil del cestišča pri Dolenjskih Toplicah. Do sedaj, ko gre skozi Dolenjske Toplice nekaj sto avtomobilov na dan, so postavili le opozorilne deske! Morda čakajo odgovorni činitelji na težjo nesrečo ali pa na konec letošnjega mednarodnega turističnega leta?

ZUZEMBERSKO POKOPALIŠČE so pričeli urejevati. Najprej gradijo orodjarno, da bodo pozneje preuredili še mrtvašnico. Poleg orodjarne gradijo tudi manjši vodnjak in sanitarije. Delo vodi krajevna skupnost, ki je del sredstev priskrbela že lani, del pa v letošnjem letu.

V STOPICAH DRUGA IZMENNA — V torek, 25. julija, je prišla v Stopice druga izmena mladincev, ki so poklicani za osem dni na predvojaško vzgojo. Mladinci iz prve izmene so se vrnili domov 23. julija. Vodstvo je bilo z znanjem in disciplino mladincev, ki se v Stopicah privajajo na vojaško življenje, zelo zadovoljno. Disciplino so kršili le trije, ki jih bodo predlagali za postopek pri pristojnem organu za prekrške.

48 KATEGORIZIRANIH — Komisija za kategorizacijo otrok pri novomeškem Centru za socialno delo se je letos že štirikrat sestala in obravnavala 48 otrok. Odkar so v komisiji zamenjali nekaj članov, ima boljši uspeh.

POSLOVNOST PODJETI PRED OBSS — Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu je pred kratkim obravnavalo problematiko poslovnosti nekaterih gospodarskih organizacij in razpravljalo o zbiranju pomoči za arabsko ljudstvo. Predsednik ObSS in član slovenske delegacije, ki je nedavno obiskala Ukrajino, je poročal predsedstvu o namenu in zanimivostih s tega obiska.

POGOVOR O SPOMLADANSKIH DS1 — V Novem mestu se je prejšnji teden sestal odbor za organizacijo delavskih športnih iger in obravnaval še koočani spomladanski del teh iger. Odbor je sprejel tudi sistem točkovanja, po katerem bodo vrednotili udeležbo in uspeh na športnih tekmovanjih. V septembru se bo pričel jesenski del delavskih športnih iger.

ŠKOCJAN:

»vstopnina« v zobno ambulanto po 3 Ndin

15. avgusta bodo v Skočjanu odprli zobno ambulanto. Krajevna skupnost je podpisala pogodbo, po kateri bo odgovorna za »rentabilnost« ambulante. Da bi se izognili denarnim težavam, določeno, da bo vsak pacient ob vstopu v ambulanto plačal 3 Ndin. Pristojni so prepričani, da se ljudje ne bodo upirali plačati, saj bodo reče na boljšem kot do zdaj, ko so obiskovali zobno ambulanto v oddaljenem Sentjernej. Do otvoritve bodo v ambulante prostore napeljali vodo.

Električarjev ni blizu!

Krajevna skupnost v Skočjanu je prosila ELEKTRO v Novem mestu, naj izračuna, koliko bi veljala napeljava elektrike za sedem hiš na Goriški gori. Pri napeljavi elektrike bi veliko pomagala prebivalstvo te vasice, znaten delež pa bi pristavila tudi krajevna skupnost. Na prošnjo novomeška poslovna enota ni odgovorila, niti ni poslala človeka v Skočjan. Brez odgovora je tudi lanska prošnja, naj bi v Skočjanu namestili nekaj novih luči javne razsvetljave.

Žejni ne dajo denarja za vodo!

Iz krajevnega samoprispevka se je nabralo premalo denarja, da bi lahko začeli delati vodovode v Zavinku, Stari vasi in Grmovljah

V Skočjanu čakajo, da se bo z dopusta vrnil davčni izterjevalec in začel pobirati krajevni samoprispevek. Zaostanek je velik, saj so plačniki še za lani dolžni okoli 2 milijona Sdin, medtem ko je letošnji dolg znatno večji. Od zbranega denarja pa je odvisno, ali bodo začeli delati vodovode v Zavinku, Stari vasi in Grmovljah ali bo spet ostalo v željah.

Načrt za ureditev vodovodnega omrežja v omenjenih vaseh je naredila škocjanska krajevna skupnost, ki je tudi predpisala krajevni samoprispevek. Že tedaj so vedeli, da denar iz samoprispevka občanov ne bo zadostoval in so računali na pomoč občine ter novomeškega podjetja VODOVOD. Letos iz občinskega proračuna nimajo kaj pričakovati, ker se za druge dejavnosti nimajo dovolj denarja, kvečjemu lahko ra-

očutno zmanjšali. Dodal je, da se ne da povedati, kje bodo vodovod najprej začeli delati, če bodo imeli dovolj sredstev za začetek. Pripomnil je, da so ljudje pripravljene prostovoljno in brezplačno opraviti zemeljska dela. V juniju so poslali plačnikom krajevnega samoprispevka zadnji opomin. Uspeh pričakujejo, ko bo odšel na teren izterjevalec. Od tega, kaj bo ta opravil, je predvsem odvisno, ali bodo še letos začeli delati vodovode.

Prvoborec J. Golob - šestdesetletnik

Te dni je v krogu svoje družine in prijateljev praznoval 60-letnico Jaka Goloba iz Gradenca pri Zužemberku, zaslužen borec za pravice. Življenje jubilaranta je bilo trdo in polno grenkih doživetij. Rodil se je kot osmi izmed trinajstih otrok v Jelovem pri Radečah. Komaj 18-leten se je zaposlil kot zidarSKI delavec v Trbovljah, kasneje je delal v papirnici Njivice pri Rade-

ljani je odšel na Dolenjsko, sodeloval pri napadu na karabinjersko postajo in kasneje na sam Zužemberk, do konca vojne pa še v številnih bitkah v Suhu krajini. Tu je spoznal svojo ženo Anico, takrat aktivno skojevko. Jaka je za svoja dejanja v NOB dobil čin kapetana I. klase in številna odlikovanja s spomenico 1941. Po vojni je bil logar za okolico Zužemberka, sedaj pa je že nekaj let upokojen, vendar se še vedno zanima za aktivnost družbenopolitičnih organizacij in za razvoj kraja.

Prijatelji in znanci mu ob jubileju iskreno čestitamo!

Šmarješke in Dolenjske Toplice zasedene

V Šmarjeških in Dolenjskih toplicah sta hotela zasedena, letujajo pa predvsem domači gostje, čeprav tudi tujcev ne manjka. V Dolenjskih toplicah je razen tega trenutno zasedenih tudi preko 200 postelj v zasebnih turističnih sobah. Kopanje v odprtih in zaprtih bazenih privablja še številne prehodne goste, posebno ob nedeljah in praznikih. Zadnje nedelje je bilo v Šmarjeti več kot 1000 kopalcev, v Dolenjskih toplicah pa so jih naštel več kot 1500.

čah in v kranjski tovarni Inteks, kjer so ga izbrali za odbornika sindikata. Jaka se je že v mladosti vključil v vrste naprednih delavcev.

Leta 1941 se je povezal s komunisti in organiziral odhod ljudi v partizane. V tovarni se je spoprijel s kulturnobundovci in 17. okt. 1941 tudi sam odšel v partizane. Kot borec Gorenjsko-kranjskega, pozneje Cankarjevega bataljona, je sodeloval v znanih bitkah v Rovtjah in Dražgošah. Po zdravljenju v Ljub-

ŠMARJETA: premalo teličk in piščancev za rejo

ŠMARJESKI IN OKOLJSNI kmetje redijo pogodbeno za kmetijsko zadrugeteličke in piščance. V hlevih petih pogodbenikov je ta čas okoli 70 teličk, trije pa redijo 4500 piščancev. Zanimanje za pogodbeno rejo je veliko večje in bi smeli precej več pogodbenikov, če bi dobili v rejo več živali. Teličk in piščancev za pogodbeno rejo manjka.

PŠENICA NA ŠMARJESKIH poljih je obrodila, kot so si želeli. Pretežno so jo

DOL. TOPLICE: domači in tuji gostje

Zdravilišče v Dolenjskih Toplicah je letos dobro obiskano. Razen domačih gostov je tu precej tujcev, predvsem Avstrijcev, Nemcev in Italijanov. V zdravilni vodi pa se je okopalo tudi že nekaj Angležev. Gostje stanujejo v zdraviliški stavbi in pri zasebnikih.

Nesrečna vožnja sena z Roga

20. julija popoldne je na gozdni cesti na Rogu zadela Fifoltovo družino iz Drenja pri Soteski huda nesreča. 65-letni Ivan Fifolt je s konji peljal voz sena od Pečk proti Soteski. Na ostrem ovinku

se je od oseja odtrgala veriga in začela udarjati konje po nogah. Konja sta se splašila in zdrvela v dolino. Voz se je na ovinku prevrnil. Fifolt je tako nesrečno padel z voza, da si je hudo poškodoval lobanjo in je naslednjega dne v novomeški bolnišnici umrl. Veronika Fifolt, ki se je tudi peljala na voz, ima zamotan zlom leve noge, njenega sedemletnega sina pa je udarilo po glavi. Oba so odpeljali v bolnišnico.

Trije vlomi in pol milijona Sdin škode

Matiji Hočvarju, 35-letnemu Ciganu iz okolice Zužemberka, so dokazali, da je v minulih dneh vlomil na fidečem kalu, v Cesti pri Velikem Gabru in Podlipi, pri čemer je bilo za okoli 500.000 Sdin škode. Domnevajo, da je Hočvar vlamjal tudi drugod. Najraje je iskal denar. Vlamjal in kradel je v času, ko so bili ljudje na polju in niso dobro zaklenili hiš.

Strela zažgala kozolec

24. julija ob 21. uri je med neurjem strela udarila v kozolec Antonije Kuhar iz Hrvaškega broda in ga zažgala. Poslopje je do tal pogorelo, zgorale pa so tudi večje količine žita, sena, gradbenega lesa in kmečko orodje. Škoda so ocenili na 5 milijonov starih din.

Novomeška kronika

ARKADNI STEBRI ZGORNJE delikatese na Glavnem trgu so zelo nedostopno počekani. Razen nesposodnih napisov so na stebrih tudi slepi akta. Za stavbo na Cesti komandanta Staneta 3 je pravo smetišče. Razen kupov peska so tu tudi kosl papirja in nalomljene palice, kar mestu gotovo ni v okras.

OB 20-LETNICI SGP PIONIR ro člani podjetja pripravili lepo razstavo nagrad in fotografij v izloženem oknu lekarne.

PRED VHODOM v študijsko knjižnico Mirana Jarca so še dlje časa postavljene košarice s cvet-

jem, ki pritegnejo mnogo pogledov.

NAMESTO STARE in zame-marjene plakatne omarice na stavbi slaščičarne na Glavnem trgu je postavljena nova, žal še brez napisov.

CRNI TULIPANI BODO odšli naprej igrali, kot piše na plakatih, tudi ob četrtkih na vrtu Kandijskega hotela.

VROCINA JE PRISILILA stanovalce, da so ob popoldanskih urah ostali doma ali pa so odšli na kopalnice, tako da je mesto ob tem času kot izumrlo. Nasprotno pa je zvečer, ko je na pločnikih zelo živahno.

GIBANJE PREBIVALSTVA — v začetku julija so rodile Danica Berger s Mestnih nji 4 — dečka, Milena Vrščak s Karlovske 8 — dečka in Rafaela Pajk iz Jerebove 3 — dekhoo.

Pocenili so gramofonske plošče

V novomeški prodajalni ELEKTROTEHNE so znižali cene malih gramofonskih plošč domačih in tujih izvajalcev od 1,50 Ndin do 3 Ndin, cene velikih plošč pa za 7 do 15 Ndin. Uvožene plošče so cenejše za 5 do 10 Ndin. Znižali so tudi ceno hladilnikom YEHI na 740 Ndin, kuhalnikom TOBI pa za 140 Ndin. Trgovina je dobro založena s pralnimi stroji različnih znamk, novost pa je CANDY 75.

Na podlagi odločbe št. 34-023/63-2 občinske skupščine Novo mesto je

OMEJEN OSNI PRITISK

na nekaterih cestah IV/1. reda:

- na cestah: Poljane — Smihel pri Zužemberku, Crmošnjice — Gaberje — Mali Slatnik, na 2 toni;
- na cestah: Sentjernej — Mršča vas, Draga — Maharovec, Sentjernej — Vrhpolje, Orehovca — Mokro polje, Zužemberk — Stavča vas, Poganci — Ruperč vrh, Sentjernej — Orehovca, na 4 tone;
- na cestah: Dolenjske Toplice — Uršna sela, Ratež — Gaberje, Crmošnjice — Stopiče, Bršljin — Češča vas — Zalog, Mirna peč — železniška postaja Mirna peč, Sadinja vas — Ajdovec, na 6 ton.

Uporabnike motornih vozil opozarjamo, da upoštevajo gornje omejitve. V nasprotnem primeru lahko pride do nesreč in velike škode, za katero podjetje ne bo odgovarjalo!

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO

Stanovanjsko podjetje Kočevje

razpisuje

na podlagi 9. člena zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradni list SRS št. 42/66) in Odloka o urejanju mestnega zemljišča na območju občine Kočevje (Uradni vestnik Dolenjske št. 13/64)

IV. javno licitacijo

za oddajo stavbnega zemljišča na področju mesta Kočevje in sicer:

1. Zemljišče za gradnjo večstanovanjskega bloka med Kidričevo in Seškovo ulico. Zemljišče leži v komunalno opremljenem področju. Izklicna cena 12,00 Ndin/m², pri čemer niso všteti stroški priprave zemljišča.

2. Zemljišče za gradnjo skupinskih garaž za osebnih avtomobile v Kidričevi ulici pri stolpnici IV. Izklicna cena komunalno urejenega zemljišča z načrtom za 1 garažo je 880.— Ndin. Pravico do nakupa imajo le stanovalci Kidričeve in Seškove ulice.

3. Zemljišče za gradnjo družinskih hiš v Podgorški ulici ob vznožju Mestnega vrha. Zemljišče bo opremljeno z dostopno cesto in kanalizacijo. Glavni vodovod je v bližini. Izklicna cena je 8,50 Ndin za kvadratni meter.

Pogoji:

Zemljišča pod 1. in 3. plačljivo najmanj 50 % ob podpisu pogodbe, drugo do 30. VI. 1968.

Zemljišče pod 2. plačljivo v celoti ob podpisu pogodbe. Objekt mora biti zgrajen v roku 3 let po pridobitvi zemljišča.

Prednost pri dodelitvi zemljišča imajo ponudniki, ki nudijo ugodnejše pogoje.

Prvi rok za vlaganje ponudb je 15 dni po objavi tega razpisa, nadalje pa po preteku 1 meseca. Ponudbe sprejema v zaprti kuverti z oznako »Zemljišče Stanovanjsko podjetje Kočevje, Ljubljanska 19/1.

Osnovna šola Šmihel pri Novem mestu

razpisuje prosto delovno mesto za

UČITELJA
za glasbeni pouk (PU ali P)

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Celulozar drugi, novomeški Pionir 6.

V Novem mestu je bilo v soboto in nedeljo republiško prvenstvo balnarjev za četvrtke. Udeležilo se ga je 16 najboljših slovenskih klubov, med njimi tudi dva z Dolenjske. Pionir iz Novega mesta in Celulozar iz Krškega sta dobila pravico sodelovanja na dolenjskem prvenstvu.

V predtekmovalju sta dolenjska kluba dosegla po en potaz in

dve zmagi ter se tako uvrstila v nadaljnje tekmovalje. V sobotnem delu je Pionir dvakrat premagal odlično ekipo Polja iz Ljubljane, izgubila pa je s Skaljo (Sežana). Rezultati: Pionir: Polje 13:6 in 13:1, Pionir: Skala 6:13, Celulozar: Modri val 7:13, Celulozar: Radovljica 13:9.

V nedeljo so zreballi ostale ekipe. V eno skupino so prišli Pionir, Celulozar, Skala in Modri val (Koper). Že v prvi tekmi je Celulozar premagal Pionirja z odlično igro 13:2. Skala je nato premagala Modri val s 13:7, nato pa igrala proti Celulozaru in presenetljivo izgubila s 13:4. S tem se je Celulozar uvrstil v finalni del. Pionir je nato po težki borbi premagal Modri val s 13:9. V

odločilni borbi za vstop v finale je Pionir po enakovredni igri v hudi vročini izgubil s Skaljo s 10:13.

Celulozar je nadaljeval z dobro igro tudi v finalu, kjer je premagal Anhovo, Skala pa je premagala Invalida iz Ljubljane. V borbi za prvo mesto je nato Skala premagala Celulozarka s 13:7, Invalid pa Anhovo s 13:5. Vrstni red najboljših ekip: Skala, Celulozar, Invalid, Anhovo, Brda, Pionir, Modri val, Vrhovci.

To je izreden uspeh dolenjskih balnarjev, ki so ga dosegli naslednji igralci: Celulozar — Sušteršič, Skafar, Gelb st. in ml. ter Turna. Za Pionirja so igrali: Hren, Legiša, Barbič in Mraz.

PIONIR: občinski in dolenjski prvak

Končno je tekmovalje balnarjev na občinski in dolenjski prvenstvo. Občinski prvak je bil brez poraza Pionir, ki mu sledijo Zelezničar, Lokomotiva, Loka in Poštar.

Zaključeno je tudi ekipno prvenstvo Dolenjske. Na zadnjem turnirju v Novem mestu so bili doseženi naslednji rezultati: Pionir — Celulozar 13:4, Debenc — Zelezničar — Celulozar 13:8. Tako bomo 13:9, Zelezničar — Pionir 13:10, Pionir — Debenc 13:9 in

Zelezničar — Celulozar 13:8. Tako je prvenstvo osvojil Pionir s minimalno prednostjo (boljši količnik) pred Celulozajem, Zelezničarje min Debencem. Lestvica:

1. PIONIR	9 6 3 12 91:71
2. CELULOZAR	9 6 3 12 91:79
3. ZELEZNIČAR	9 5 4 10 87:80
4. DEBENC	9 1 8 2 73:112

Mraz in Verbič najboljši par

Občinsko prvenstvo Novega mesta v balinanju za pare je prineslo nekaj lepih borb. V zaključnem delu osmih najboljših parov je v prvi skupini zmagal par Legiša — Hren, sledijo Cvar — Sturm, Štalcar — Strumbi in Kisovec — Istenič. V drugi skupini je zmagal par Loke Skrlj — Pucelj pred Mrazom — Verbičem.

V finalnem delu je par Pionirja Legiša — Hren odpravil Skrija — Ziganteja s 13:5, par Zelezničarja Mraz — Verbič pa Šturma — Cvara s 13:4. V finalu je nato tesno zmagal par Mraz — Verbič nad parom Legiša — Hren s 13:12.

Posavski planinci

Od 20. do 22. julija je bila v Julijcih skupina 10 planincev, od tega je bilo 6 mladincev, starih le 16 let. Prvi dan je bilo skoraj slabo vreme, medtem ko je bilo zelo lepo vreme naslednja dva dni, tako da so prehodili dolgo pot od Komne preko Sedmerih triglavskih jezer na Prehodavce, Dolič in nato na vrh Triglava — Kredarica — Planika do Vodnikovega doma na Velim polju. V nedeljo so nadaljevali pot preko Ustkovnice v Bohinj.

V petek zjutraj bo skupina odpotovala z avtobusom v Avstrijo, Celoslovaško in Madžarsko. Če bo tudi v avgustu tako vreme kot doslej, bo planinsko društvo »Liscas uresničilo svoj program letov, saj je zanimanje v zadnjem času zelo veliko.

A. F.

Motorist podrl žensko

Jožefa Plantan s Mestnih njiv v Novem mestu je nameravala 21. julija popoldne prečkati Gosto horojev pred Novakovo gostilno, ko je pridrel motorist Ivan Velikonja z Vinjega vrha in jo zbil. Plantanova je obšla v nezavesti, v bolnišnici pa so ugotovili, da je dobila pretres možganov, nuno na glavi in odrgnine na levi nogi.

RAZPIS dveh javnih dražb v sevniški občini

OBCINA SEVNICA BO PRODALA

NA JAVNI DRAŽBI:

1. Kmečko posestvo

bivše lastnice Marije KORECIN iz Gor. Radulj št. 65, si se sestoji iz vložnih števil 226, 411 ter 1568 k. o. Bučka.

Javna dražba bo 4. avgusta 1967 ob 8. uri v sejni sobi občinske skupščine Sevnica. Izklicna cena za nepremičnino, pripisane pri gornjih številkah, je 540.000 S dinarjev.

2. bivšo šolo v Podvrhu,

pripisano pri vložni številki 50 k. o. Podvrh, stoji na parceli št. 134/5 te k. o. Hiša je v dobrem stanju in vseljiva. Od Sevnice je oddaljena 5 km in leži ob kamionski cesti v vinogradniškem predelu.

Javna dražba bo 4. avgusta 1967 ob 10. uri v sejni sobi občinske skupščine Sevnica. Izklicna cena za to nepremičnino je 1.500.000 S dinarjev.

Obeh dražb se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, ki se izkažejo, da so pri odseku za proračun občinske skupščine Sevnica vplačale kavčijo v znesku 50.000 S dinarjev.

Poleg najvišjega ponudka plačajo zdražitelj tudi stroške zemljiško-knjižnega prepisa, cenitve predmetnih nepremičnin in stroške tega razpisa.

Interesenti dobijo podrobnejše podatke pri referentu za premoženjsko pravne zadeve občinske skupščine Sevnica.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnega razmerja delovne enote

INLES RIBNICA

razpisuje prosta delovna mesta za

4 kvalificirane mizarje

za razna dela v obratu vezanih vrat

OD po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. — Nastop dela takoj ali po dogovoru. — Pismene prošnje sprejema komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnega razmerja

Rok prijave je 15 dni po objavi.

Ob smrti našega očeta, starega očeta in brata

Jakoba Kramarja

upokojenca

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin, ga spremili na zadnji poti in mu poklonili vence in cvetje ter sočustvovali z nami. Posebno se zahvaljujemo sosedom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, ter vsem znancem in prijateljem za izraženo iskreno sožalje. Nadalje se zahvaljujemo gasilskemu društvu Mirna peč in lovskemu društvu, ki sta se s svojimi člani udeležila pogreba. Vsem najlepša hvala!

Zalujoči:

hčerka Mici, nečaka Jožica in Tone, sestra Pepca in drugi sorodniki

Mirna peč, julija 1967

»Pravica? Ti imaš kako pravico? Kdo ti jo je pa dal? In če se še nocoj vse proda, da ne bodeš imela škopnika pod životom, kje imaš ti pravico se pritoževati? Kaj si mi prinesla v hišo?»

Tega se Liza ni nadejala; prvič je zdaj slišala to besedo; kakor meč ji je segla v srce. Dolgo časa molči, opirajoč se ob stol z roko. Andrej sam je čutil, da se je prenačil; grdo, nemoško je bilo tako očitiranje; sram ga je bilo, zato izpremeni glas ter govori:

»Ali sem ti kdaj očital, da sem te vzela, kakor esaj is živ žuvuaozgošds [uvuu otuz vija is iv župid is pogrešala do sedaj, kaj?»

»Ti me ne umeješ, Andrej; jaz ne govorim zase; meni je vse prav, z vsem sem zadovoljna; ne bojim se ne dela ne stradanja, ako je treba; in če bom morala na stare dni iz hiše, v službo pojdem, za dekle; ali kaj bodo otroci? Za otroke govorim, ne zase!»

Mož nič na to. Čez nekaj časa povzame zopet žena besedo:

»Ali smo res že tako daleč, Andrej, da ni več pomoči?»

»Kaj ne bo pomoči! Nekaj dolga imam, časi so slabi, kdo je zdaj brez dolga? Neki sitnež iz mesta me pritiska. Nekako v zadregi sem res, pa se že zopet izkopljem, kakor sem se do sedaj. Pusti me, od tebe ne potrebujem pomoči ne sveta, pojdi!»

»Ne, tako me ne odpraviš, Andrej! Zdaj prvič s teboj govorim in morebiti zadnjič; zdaj moram vedeti vse. — Koliko je tistega dolga?»

»Moja skrb, saj sem ti rekel, da tebe ne potrebujem.»

»Ne govori tako, Andrej! Zakaj bi ti ne mogla jaz nič pomagati; moja dolžnost je storiti, kar moram. Glej, rada dam vse, kar imam; vzemi in prodaj vse, kar si mi kdaj dal in kupil, zlatnino in srebrnino in praznična krila, vse je tvoje; vzemi in prodaj, samo da se rešimo iz te stiske. Kaj bi počela s to ničemurnostjo? Mi nismo več, kar smo bili; drugo

življenje nam je začeti, po svojem stanu se nositi; siromaštvo ni sramota, pošteno siromaštvo!»

To je bilo prevzetnemu možu prehudo; kaj takega slišati iz ust svoje žene! Njegov ponos, tako ponižan, tako v srce zadet, se spne pokonci kakor uporen konj. Zdaj je bil zopet ves Andrej Sódnik. Od jeze bled se zadere nad ženo:

»Zdaj sem pa sit tega moledovanja, zadnjikrat: Pojdi!»

»Torej je vse zastoj? Tudi moje solze te ne omeče?»

In ubogo ženo res poslijjo solze. Ali to ga je še bolj razkačilo.

»Še tega mi je bilo treba; zdaj se mi pa hitro poberi izpred oči, da se ne izpozabim.»

»Tepel me pa menda vendar ne boš!»

»Jaz ne vem, kaj bom; ne jezi me, pravim!»

»Moj Bog, moj Bog!»

V tem trenutku se odpro vrata; Matija viharno vstopi; pri vratih je poslušal. Ko je slišal zadnje besede, ni se mogel več zdržati; moral je materi na pomoč. Ko ga oče zagleda, zagrmí nad njim:

»Zdaj pa še ti! Ravno prav si mi prišel paglaveč! Tebi tudi ni nekaj prav, ki tako potuhnjeno hodiš. Zgovorila sta se, ali jaz vama pokažem, kdo je tukaj gospodar!»

Srd in jeza premagata sina pri teh besedah. Bridko reče očetu:

»Bog ve, kdo je tu gospodar!»

»O tako, mladenič! Tako se govori z očetom? Kdo te je tako lepo učil?»

»Bog mi odpusti, ali jaz ne morem drugače, oče!»

»Kdo je tu gospodar? Ti ne, potepuh! Ti nisi in ne boš nikdar!»

»Vi tudi ne; saj bo skoraj vse prodano, beračit pojdemo po svetu.»

»Zdaj sem še jaz tu gospodar, jaz, Andrej Sódnik; in da boš vedel, da sem res, zapovem ti: Poberi se od tod, iz moje hiše! Klati se po svetu in uči se, kako se govori z očetom. Da mi ne prideš več pred oči! Ako te jutri zjutraj zagledam, spodim te s palico kakor psa od hiše. Ti še ne poznaš Andreja Sódnika. Bog ne daj, da se srečava. To je moja zadnja beseda!»

Rekši, vzame klobuk in odide.

VIII.

Pozno ponoči je že bilo, ko je Matija, pripravljaje se na pot, zbiral in skladal svoje stvari; najpotrebnejše obleke je hotel vzeti seboj samo toliko, kar je lahko v roki nosi popotni človek. Peš bo popotoval Sódnikov sin, dasi je voz in konj na izbiro pri hiši. Jutri zjutraj pred dnevom zapusti očetov dom; kakor hlapec, ki gre iz službe, pojde iz domače hiše; da bi ga nihče ne videl, srditemu očetu ne sme pred obličje!

Sódnik je bil zdoma kakor po navadi; vse je bilo mirno po hiši. Razen matere ni vedel nihče, kaj se je zgodilo med očetom in sinom. Vsi so mirno spali, samo mati ni mogla zatisniti očesa. Matija je bil že skoraj zvršil svoje žalostno delo, ko se odpro vrata in vstopi mati. Vsa objokana sede poleg svojega sina na stol. Čez nekaj časa izpogovori in reče žalostno:

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI LEDAR

Petek, 28. julija — Zmaga
Sobota, 29. julija — Marta
Nedelja, 30. julija — Maksim
Ponedeljek, 31. julija — Ignac
Torek, 1. avgusta — Peter
Sreda, 2. avgusta — Bojan
Četrtek, 3. avgusta — Stefan

ČESTITKE

Senčarjevi mami iz Zapuž želijo za njen praznik še veliko zdravil lea sin Jože z ženo Fani in hčerko Matejo.

Dragi in ljubljani ženi in mamici Aniel Sinkovec iz Ločne želijo vse najlepše za njen god mož France, hčerka Jožica in sinček Franci.

ZAHVALNE

Vsem, ki ste spremili na zadnji poti mojo drago ženo **TONČKO VOVKO** iz Smarjete

se zahvalimo — kakor tudi vsem, ki so bili v teh težkih trenutkih z nami, kakor tudi vsem številnim darovalcem vencev in cvetja. Iskrena zahvala učiteljskemu zboru, tov. ravnanstvu Gorou, tov. R. Pipi, g. župniku za ganljive besede ter čla-

nom Zavoda za upravo pokopališča Novo mesto. Vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako številnem spremstvu spremlili na zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo!
Zalujoči mož Viktor z otrokoma Marjanom in Mojco ter vse sorodstvo

Ob nenadomestljivi izgubi ljubljenega moža, sina, brata, bratrance, nečaka in strica

LOJZETA VIRCA

iz Bučne vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem našim dobrim sosedom za vso pomoč in tolažbo, g. kaplanu Franciju Dularju za spremstvo in poslovilne besede, železniškemu kolektivu za izkazano pomoč pri pogrebu, posebno tov. Legiši, Mohoriču in Zupančiču najlepša hvala za zadnji pozdrav pri odprtem grobu in prekrasne vence, kolektivu gradbišča PIONIR, Lubdiju Murmu za pozornost v času pokojnirove bolezni, vsem zdravnikom in strežnemu osebju bolnišnice v Novem mestu in v Ljubljani. Še posebej se zahvaljujemo zdravnikom dr. Spilerju, dr. Vodniku, dr. Ferjanovi ter sestri Bučarjevi za številne obiske na domu. Prav vsem najlepša hvala za spremstvo pri pogrebu, darovane vence in vsem, ki so ga tolažili v njegovi bolezni in se od njega zadnjič poslovili v tako velikem številu.

Zalujoči: žena Rozal, oče Alojz, bratje: Jože, Polde in Ludvik, sestre: Mici, Ani, Fani z družinami in Malči z možem in drugo sorodstvo.

Ob prerani smrti naše drage žene, mamice, sestre, hčerke in tete

MARE MERVAR

roj. Lukman iz Velike Bučne vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so v težkih urah z nami sočustvovali in jo v tako velikem številu spremlili na zadnji poti ter nam izrekli ustno ali pisмено sožalje. Lepa hvala vsem zdravnikom zdravstvenega doma Novo mesto, posebno dr. Spilerju, ki so ji lajšali bolečine. Zahvala tudi vsem darovalcem vencev in cvetja. Posebna hvala kolektivu MERCATOR Ljubljana, PE STANDARD Novo mesto za vso skrb in pozornost, ki jo je izkazoval naši dragi Mari vseh njenih težkih boleznih. Zahvala tudi g. župniku, pevcom, kakor tudi sosedom in vaščanom, ki so nam v najtežjih dneh pomagali. Še enkrat vsem za vse iskrena hvala!

Zalujoča družina Mervar in Lukman

PREKLIČI

Franc Potočar, Dol. Kamence 36, Novo mesto, prepovedujem Ani Baselj iz Dol. Kamence, njenim otrokom in kolesarjem hojo po mojem vrtu. Če tega ne bo upoštevala, jo bom sodno preganjal.

Marjan Smerke, Poljane 8, Mirna peč, preklicujem kot nerazumno, kar sem govoril o Jožetu Kodriču iz Irče vasi 44 pri Novem mestu.

Janko Popovič, Sela pri Jugorju 5, Suhor, prepovedujem hojo Jakobu Starim iz Sel št. 6 po mojem vrtu in njivah. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jernej Grandovec, Mala Bučna vas 19, opozarjam Jerneja Korbarja iz Male Bučne vasi 5, naj pazi na kokoši, ker delajo škodo na dvojnišču. Če tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jože Uršič iz Prečne št. 42, preklicujem izjavo, da je Alojz Dr-

gan iz Prečne 33 ukradel Francu Uršiču denar in obžalujem, da sem to izjavil.

maloglasni

PRODAJ HISO v Brežicah. Cesta bratov Milavcev 23.

UGODNO PRODAJ novo enostanovanjsko hišo v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista.

PRODAJ MLATILNICO nemške znamke in elektromotor »Severa«. Ivan Ivanšek, Arnovo selo 48, Artiče pri Brežicah.

PRODAJ DVOREJNI PLETILNI STROJ »Singers«. Franciška Trščinar, Zablja vas, 52, Novo mesto.

AVTO »STEUER« skoraj z novimi gumami, primeren za začetnika, proizvodnja 1939, ugodno prodaj. Naslov v upravi lista (1970/67).

PRODAJ PARCELO s kozolcem na Malem Cerovcu. Kupci naj se oglašijo pri: Simc, Dol. Straza štev. 13.

UGODNO PRODAJ dobro ohranjen čoln za štiri osebe. Naslov v upravi lista (1065/67).

PRODAJ DESET PANJEV bebel (kranjčev). Naslov v upravi lista (1058/67).

ODDAM OPREMLJENO SOBO MOŠKEMU, ki plača 1 leto vnaprej. Naslov v upravi lista (1063/67).

ODDAM SOBO študentu — študentki s 1. avgustom. Trdinova 21, Novo mesto.

V UK VZAMEM kovaškega vajenca. Nudim hrano in stanovanje. Franc Solar, Podnart 6, Gorenjsko.

TAKOJ SPREJMEM mizarškega pomočnika. Pisecem dobro. Jože Bobič, mizarstvo, Nad mlino, Novo mesto.

DIMNIKARSKEGA pomočnika in vajenca sprejemam, ostalo po dogovoru. Anton Ratej, Dobravlje 54 pri Ajdovščini.

UPOKOJENEC, star 30 let, želi spoznati dekle, staro od 25 do 30 let, ki ima hišo z vrtom. Pisemne ponudbe pod »Lep doma«.

16. JULIA 1967 sem od Društva vasi do Smarjete izgubil ročno uro. Poštenega najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne na upravo lista.

PROŠIM NAJBITELJA črne aktovke, izgubljene 15. 7. na cesti Trebnje—Trzin, da jo pošlje v upravo Dol. lista. (1066/67).

POROČNE PRSTANE po največji širini in vsa zlatarska dela opravlja zlatar, Gosposka 3, Ljubljana (poletni univerze).

PRODAJ FIAT 750 z 41.000 prevoženimi kilometri, lepo opremljen in novo lakiran. Rta Bačar, uredništvo Dol. lista, Novo mesto.

UGODNO PRODAJ 2 traktorja, eno mlatilnico, vse v dobrih stanju. Cena po dogovoru. Branjo Pečnik, Vel. Malena 22, P. Krška vas.

PRODAJ dvojeleto plansko sito, enoarmarno Ignac Kušljan, Sentjerne 58.

GOSPODINJSKO POMOČNICO k trilateralni družini brez otrok iščem. Javite se pri Hadri, Kristalina 12, Novo mesto, od 15 ure dalje.

ISČEM neopremljeno sobo in opremljeno kuhinjo v Novem mestu. Pisemne ponudbe pod »Plačam dobro«.

ALI NE DELUJE ZELODEC, jetra, solč, črvesječ Uredite jih z rogaško DONAT vodo! V zalogi jo ima trgovsko podjetje STANDARD — MERCATOR in trgovsko podjetje HMEJLNIK v Novem mestu!

OBVESTILA

Centjene stranke in vse zainteresirane obveščam, da sem prevzel pisarno odvetnika dr. Janika Drnovška v Brežicah, ki je umrl 1. julija letos in da sem sedež svoje pisarne

Jožefa Krhen iz Smarja — dečka, Stefca Hamzir iz Ključa — Natalija, Ivanka Pavlija iz Sel — Marijo, Marija Jeršič iz Podgorja — dečka, Marija Unetič iz Brezovice — Darjo, Ivanka Komljenovič iz Kočevja — Vladimira, Renata Kisovar iz Blance — Renato, Josipa Burščič iz Kriča — Branko, Marta Ban iz Arnovih sel — dečka,

RADIO LJUBLJANA

18.35 Mladinska oddaja: sluzbna 469. 20.00 Lahko noč, otroci!

TOREK, 1. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.30 Iz manj znanih francoskih oper. 10.15 Naš ansambel in orkestri zabavne glasbe. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujе goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Krugar. Vrt v avgustu. 13.30 Priporočajo vam... 15.45 V torek nasvidenje! 17.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja. 18.50 Na mednarodnih križpotih. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Iz studia 13. 20.30 Radijska igra — William Shakespeare: »Romeo in Julija«.

SREDA, 2. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 10.15 Majhni recital domačih solistov. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujе goste. 12.10 Iz francoske glasbene preteklosti. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Mirno Slavovce: Nujnost hlajenja mleka po mlži. 12.40 Polke in valčki. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Iz opernih odrov. 20.00 Lahko noč, otroci!

ČETRTEK, 3. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja. 9.15 Glasbena pravljica. 10.15 Minute s solisti Zagrebške opere. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujе goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Savo Vovk: Specifičnost poljedelstva na Kočevskem razgibanem področju. 12.40 Narodne in ponarodele v prireditvi Vlada Goloba. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Četrtekov simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Četrtekov večer domačih pesmi in napovov.

prestavil iz Krškega v Brežice. — Odvetnik Jože Rutar, Krško — sedaj: Brežice, Kržičnikova 1.

Opozarjam, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih naredil moj mož Janez Sutar, Gotna vas 12, Novo mesto. Obešen opozarjam vsakega pred nakupom moje in najine lastnine. Slavka Sutar, Gotna vas 12.

Obveščamo vse, da nisemo plačniki dolgov, ki jih dela naš polnoletni sin Dušan Ogrinc iz Kočevja, Trata 1, Ivan Ogrinc, Trata 1, Kočevje.

Mestno prehrabeno podjetje Novo mesto sprejme v redno delovno razmerje čistilko. Plača po pravilniku podjetja.

PERILO OPERE, oblačila očisti — Prašnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Gormova 5.

Občinstvo vjudno obveščam, da sem odprl kemično čistilnico »Jasmin« s popravilom ženskih in moških oblačil. Za cenjena naročila se pripravljamo. Emil Kodrič, Kemična čistilnica »Jasmin« Krško, Cesta krških žrtev 57.

KINIO

Brežice: 28. in 29. 7. ameriški barvni film »Kako ubiješ svojo ženo«. 30. in 31. 7. ameriški barvni film »Shane«. 1. in 2. 8. francoski film »Jojo«.

Cromelj: 28. in 30. 7. angleški barvni film »Velikostni divjaki na letičih strojih«. 1. in 2. 8. ameriški film »Zgodba Dleen Hariyo«.

Kočevje »Jadrana«: 28. in 30. 7. jugoslovanski film »Nož«. 31. 7. italijanski film »Reča pučava«. 1. 8. ameriški film »Sledovi se križajo«. 2. in 3. 8. jugoslovanski film »Topla letas«.

Kostanjevica: 29. 7. sovjetski barvni film »Jezdec s kirgiških planin«. 30. 7. ameriški film »Od tod do večnosti«. 2. 8. italijanski film »Zapeljana in zapuščen«.

Mokronog: 29. 7. in 30. 7. ameriški barvni film »Hataris«.

Metlika: 29. in 30. 7. francoski film »100.000 dolarjev na soncu«. 30. in 31. 7. ameriški barvni film »Gangsterska petorka«.

Novo mesto »Kriča«: 28. do 31. 7. francoski barvni film »Človek iz Hong Konga«.

Ribnica: 29. in 30. 7. angleški barvni film »Goldfingers«.

Sevnica: 29. in 30. 7. ameriški film »Ponočna čipka«.

Sodražica: 29. in 30. 7. ameriški barvni film »Carobni napoj dr. Jerryja«.

Sentjerne: 29. in 30. 7. angleški barvni film »Dostavljajo«.

Trebnje: 29. in 30. 7. nemški kriminalni film »Zločin v penzionu«.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V zadnjih 14 dneh so v brežiški porodnišnici rodile: Kristina Trampus iz Dramelj — Darinko, Jerica Rauter iz Sevnice — deklco, Jožica Zoharič iz Mrlava vas — Aleša, Barica Kolman iz Hrastine — Vianjo, Barica Bukovič iz Vrhovca — Franca, Fanika Kavčič iz Starega grada — dečka, Amalija Gerjavič iz Brežic — Marjetko, Zlata Vidmar iz Brežic — deklco, Jožefa Filipaš iz Slivca — dečka, Marija Sušin iz Praprotnega — Bojana, Angela Tomič iz Zapršiča — Pera, Jožefa Androja iz Lukavec — dečka, Ana Sotešek iz Dednje vasi — deklco, Hermina Alba iz Krškega — Karmen, Stanislava Oštr iz Rače vasi — Branka, Marija Lapuh iz Glogovega broda — Jožico.

Jožefa Krhen iz Smarja — dečka, Stefca Hamzir iz Ključa — Natalija, Ivanka Pavlija iz Sel — Marijo, Marija Jeršič iz Podgorja — dečka, Marija Unetič iz Brezovice — Darjo, Ivanka Komljenovič iz Kočevja — Vladimira, Renata Kisovar iz Blance — Renato, Josipa Burščič iz Kriča — Branko, Marta Ban iz Arnovih sel — dečka,

Kdaj in kje lahko dobite podatke o stanju bolnikov v novomeški bolnišnici?

SPOŠNA BOLNICA V NOVEM MESTU obvešča, da dajejo posamezni oddelki informacije o stanju bolnikov:

KIRURSKI ODDELEK: vsak dan od 10. do 14. ure.
INTERNI ODDELEK: ob sredah in petkih od 11. do 12. ure ter ob nedeljah v času obiskov od 12. do 14.30.

GINEKOLOŠKO-PORODNIŠKI ODDELEK: vsak dan od 11.30 do 12.30 ter od 16. do 17. ure. Informacije o novorojenčkih daje oddelk ves dan.

PLJUČNI ODDELEK: ob torkih in četrtek od 8. do 9. ure, ob nedeljah in državnih praznikih pa od 12.30 do 13.30.

OTROSKI ODDELEK: ob torkih, četrtek in sobotah od 11. do 12. ure.

DERMATOVENEROLOŠKI ODDELEK: vsak dan od 7. do 12. ure.

INFEKCIJSKI ODDELEK: ob torkih, četrtek in sobotah od 11. do 12. ure.

CENTER ZA MEDICINSKO REHABILITACIJO: vsak dan od 9. do 11. ure.

OTORINOLARINGOLOŠKI ODDELEK: ob sredah in sobotah od 12. do 13. ure.

Ginekološko-porodniški, otorinolarinološki oz. oddelek za ušesa, nos in grlo ter center za medicinsko rehabilitacijo bolnikov kličite na telefonsko centralo št. 21.344, vse druge oddelke pa na številko h.c. 21-095.

KRONIKA NESREČ

Posledice voženj po sredini ceste

22. julija popoldne se je iz Krškega proti Brežicam peljal z osebnim avtomobilom Alojz Pekelj iz Ljubljane. V naselju Trež mu je po sredini ceste pripeljal nasproti z osebnim avtomobilom Karel Cerjak iz Bukovca. Voznik prvega avtomobila se je ustrašil in se umaknil na levo stran ceste, kjer sta trčila. Na vozilih je za okrog 4500 N dinarjev škoda.

Letega dne zvečer se je proti Brežicam peljal z osebnim avtomobilom Franc Kragl iz Ljubljane. Ko je pripeljal po sredini ceste in s preveliko hitrostjo v vas Crmo, je nasproti pripeljal neugotovljen voznik osebnega avtomobila. Temu se je ostro umaknil na desno, pri tem pa ga je zaneslo, da je zadel mopedista Franca Kebra in Sentenarta in za njim še pešca Boža Brodnika iz Brežic, katerega so zaradi tehkih poškodb odpeljali v bolnišnico. Na avtomobilu in mopedu je za okrog 1000 ND škode.

Zavozil je v škarje

21. junija je od železniške postaje proti Brežicam izšel Bošnjak z avtomobilom tovornjak mobil. Ko sta se pred njim srečala dva osebna avtomobila in trčala, je zavozil v škarje in zadel v nasproti vozeči osebni avtomobil, ki ga je vozil Rado Forenčak iz Brezine. Pri trčenju je nastalo na osebni avtomobilu za okrog 300 ND škode.

Mopedist je vozil brez luči po levi strani

23. julija ponoči se je Ernest Jankovič iz Sp. Pohorice peljal z osebnim avtomobilom iz Brezice proti Pohancu. V Brezini mu je pripeljal nasproti Stanko Planinc iz Zg. Obreča z mopedom brez luči. Vozil je po levi strani ter se zaletel v Jankovičev avtomobil, na katerem je bilo škode za okrog 900 ND.

Kolesarja so odpeljali v bolnišnico

19. julija zjutraj se je peljal po Gorjanski cesti v Kostanjevici kolesar Alojz Unetič iz vasi Slivovca. Na sredini ceste je stal 9-letni Joško Judež iz Kostanjevice. Ko se mu je kolesar približeval, je šel z vratno hojo čez cesto in prišel pod prednje kolo kolesarja. Kolesar je padel po cesti in se počistoval, da so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Otroci ni bil poškodovan.

Avtomobilist ni imel izpita

19. julija popoldne se je Milan Kremšec iz Metlike peljal z osebnim avtomobilom v Vinogradski cesti v Radovcu, čeprav ni imel vozniškega izpita. Ima nepreglednega ovinka je pripeljal naproti tovornjak Stanko Režek, avtoprevoznik iz Bojanje vasi. Kremšec je vozil po sredi ceste, zato se vozil nista mogli varno srečati. Voznika sta zavrnila, to pa je bilo zaman. Vozil sta se trčila. Škoda so ocenili na 4000 N din.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk in **KMETIJSKI STROJI**

40.000 Sdin zmanjšana carina za pralne stroje!

VSE INFORMACIJE DOBITE: **NOVO MESTO: BRACKO, RAGOVSKA 7: št. telefona 068-21-659**

SEVNICA: TOTO, Heroja Maroka 4 **PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST**

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI občinski odbori SZDL Brežice, Cromelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Fone Gozjak (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Mladi Jakobec, Marjan Logan, Jože Princ, Jožica Teppey in Ivan Zoran Tehničar; urednik: Marjan Močkon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva din (vnaprej) — Za inozemstvo 37,50 novih dinarjev (3750 starih din) oz. 3 ameriške doljare — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto Glavni trg 3 — Poštni predal 83 — Telefon 21.227 — Rokopisni in fotografski ne vračamo — Tiska: Casopisno podjetje »Delo« v Ljubljani